Beleidsbegroting 2027

Wij maken **samen** gezond gewoon

GGD West-Brabant

Volgende >

Inhoud

Inleiding 4

1. Doelen en stappen 2027

- 1.1 Voorkomen als het kan, beschermen als het moet 8
- 1.2 Zelf, maar niet alleen 13
- 1.3 Iedereen verschillend, allemaal gelijk 18
- 1.4 Overal om ons heen, binnen en buiten 22

2. De GGD als organisatie 26
- 2.1 Bedrijfsvoering 27
- 2.2 Archief- en informatiebeheer 30

3. Totaalkosten per gemeente 31
- 3.1 Indexering 32
- 3.2 Vervallen bezuinigingsopgave 33
- 3.3 Overige ontwikkelingen 34

4. Samenwerkingsverbanden 41

5. Onderhoud kapitaalgoederen 43

6. Financiering 45

7. Weerstandsvermogen 51

8. Exploitatieresultaat 64

9. Incidentele baten en lasten 67

10. Bijlagen 68
- Bijlage 1: Reserves en voorzieningen 69
- Bijlage 2: Bijdragen deelnemende gemeenten 70
- Bijlage 3: Verbonden Partijen voor de gemeentebegrotingen 2027 72
- Bijlage 4: Dit is de GGD 73

‘Een eerste jaar van een volgende beleidsperiode is toch altijd weer spannend. Met de ambitie van onze toekomstvisie ‘We maken *samen* gezond gewoon’ in gedachten geven we uitvoering aan deze periode. De komende jaren staan in het teken van een verdere realisatie van onze visie. We brengen daarom nieuwe accenten aan en anticiperen op verwachte ontwikkelingen. We doen dit vanuit een basis die goed op orde is. We weten wat er nodig is en hoe we daaraan moeten werken. Vol vertrouwen gaan we in 2027 samen aan de slag!’

- Sebastiaan Baan & Thérèse Claassen, directie GGD West-Brabant

GGD West-Brabant

Inleiding

‘Wij maken *samen* gezond gewoon’ - dat is onze belofte en onze gezamenlijke langetermijnvisie, vastgesteld in 2022. Een duidelijk en inspirerend vergezicht dat richting geeft aan onze beleids-plannen. In de eerste beleidsperiode vertaalden we deze visie naar concrete doelen waar we vier jaar lang met overtuiging aan werkten. Dit leidde tot mooie resultaten, zoals kwalitatief hoogwaardige dienstverlening, een Brabantbrede visie én uitvoering van de jeugdgezondheidszorg, en een versterkte samenwerking met onze regionale en lokale partners. Stappen die we zetten voor de gezondheid van onze inwoners.

Nu staan we aan het begin van een nieuwe beleidsperiode: 2027-2030. Met de lessen uit de vorige jaren in ons achterhoofd kijken we vooruit en hebben we drie thema’s vastgesteld waarop we de komende tijd resultaten willen - én moeten - boeken. Deze resultaten bereiken we nooit alleen. We benutten de kennis, ervaring en deskundigheid van onze inwoners, partners en collega’s. Samen werken we aan het vergroten van de impact op:

- Kansrijk opgroeien
- Gezonde leefomgeving
- Mentale veerkracht

Dit zijn vertrouwde thema’s die we de komende vier jaar centraal stellen, naast onze reguliere werkzaamheden. Want onze basistaken staan niet ter discussie; daarop blijven we onverminderd met volle kracht inzetten. We staan voor publieke gezondheid en de kracht van preventie. Er zijn ook nieuwe ontwikkelingen. We zetten met het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) de ingezette beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag door. Ook is er veel aandacht voor het versterken van weerbaarheid.

Een stevige publieke gezondheid maakt inwoners weerbaarder in tijden van crisis en onzekerheid. We gaan in 2027 aan de slag met de uitkomst van de bestuurlijke besluitvorming *Samen sterker*. En wie weet wat 2027 nog meer voor ons in petto heeft.

Dit eerste jaar van de nieuwe beleidsperiode bouwt voort op de koers van ‘Wij maken *samen* gezond gewoon’. Daarom is deze begroting opnieuw ingericht volgens de vier pijlers van onze toekomstvisie. Per pijler beschrijven we welke resultaten we in 2027 willen realiseren op de drie centrale thema’s, zoals eerder vastgelegd in de kaderbrief. Voor het behalen van deze resultaten zijn we afhankelijk van samenwerking binnen het netwerk. In deze begroting beschrijven we daarom welke stappen wij als GGD zetten. In onze rol als sterkere uitvoerder en betere kennispartner benutten we de kracht van het netwerk en de beschikbare kennis en informatie. Daarnaast vraagt het bereiken van de resultaten ook het nodige van de organisatie. We moeten onverminderd investeren in onze professionals. Zij voeren met energie en plezier het werk uit en werken aan de gezondheid van onze inwoners.

Essentieel is dat zij hierin gefaciliteerd worden en dat we aandacht hebben voor alle verwachtingen en veranderingen die de huidige maatschappij van hen vraagt.

Op deze inzet én de behaalde resultaten leggen we na afloop van 2027 verantwoording af in het jaarverslag.

We hebben zin in 2027. We vertrouwen erop dat dit de stappen zijn die we moeten zetten om de resultaten te boeken. En we kijken er naar uit om dit SAMEN te doen.

Breda, datum

Het dagelijks bestuur van de GGD West-Brabant

Margo Mulder, bestuursvoorzitter GGD West-Brabant

Sebastiaan Baan, directeur publieke gezondheid

Leeswijzer

2027 is het eerste jaar van de tweede beleidsperiode die we vormgeven vanuit de toekomstvisie 'Wij maken *samen* gezond gewoon'. Deze begroting beschrijft per pijler welke stappen we zetten in 2027 om onze ambities te realiseren. Hoofdstuk twee beschrijft wat de financiële impact is van de plannen. De hoofdstukken drie en vier bevatten de wettelijk verplichte paragrafen.

GGD West-Brabant in één oogopslag 2027

Wij maken samen gezond gewoon

Gezondheid vanzelfsprekend maken. Dat is ons doel voor

726.983 inwoners

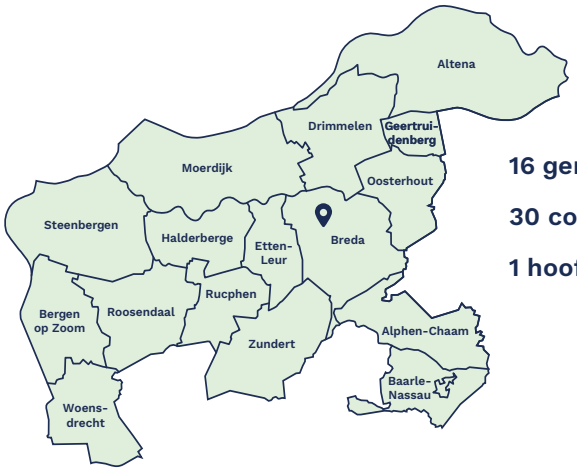
waarvan ruim 129.209 jeugdigen

We zetten daarbij extra in op de gezondheid van mensen in kwetsbare situaties. Zodat alle mensen gezonde kansen krijgen om alles uit hun leven te halen.

We richten ons hierbij op vier pijlers:

- Voorkomen als het kan, beschermen als het moet
- Zelf, maar niet alleen
- Iedereen verschillend, allemaal gelijk
- Overal om ons heen, binnen en buiten

Over GGD West-Brabant

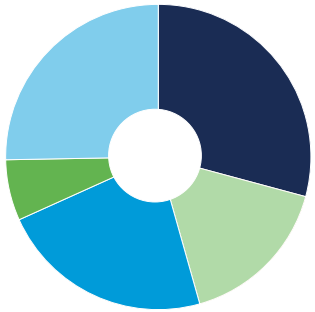
16 gemeenten

30 consultatiebureaus

1 hoofdvestiging

430 medewerkers maken zich sterk voor de gezondheid van alle inwoners en spelen in op de lokale situatie.

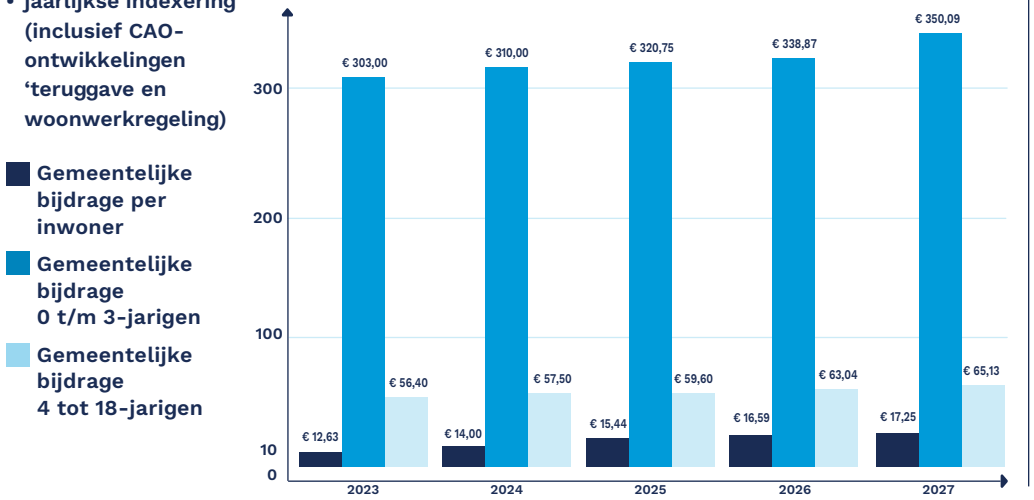
Investeren in publieke gezondheid

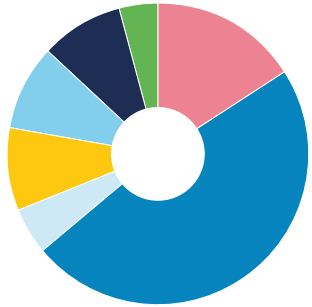
Inkomsten begroting 2027	€ 47,7 miljoen
Gemeentelijke bijdrage per inwoner	€ 14,8 miljoen
Gemeentelijke bijdrage 0 t/m 3-jarigen	€ 7,6 miljoen
Gemeentelijke bijdrage 4 tot 18-jarigen	€ 9,1 miljoen
Opbrengsten uit tarieven	€ 3,9 miljoen
Overige opbrengsten	€ 12,4 miljoen

Gemeentelijke bijdrage

Stijging door:
- jaarlijkse indexering (inclusief CAO-ontwikkelingen 'teruggave en woonwerkregeling)

Diensten

- Infectieziektenbestrijding
- Jeugdgezondheid
- Rijksvaccinatieprogramma
- Lokaal gezondheidsbeleid
- Gezonde en veilige leefomgeving
- Kwetsbare groepen
- Inspecties WKO

1. Doelen en stappen 2027

1.1 Voorkomen als het kan, beschermen als het moet

1.2 Zelf, maar niet alleen

1.3 Iedereen verschillend, allemaal gelijk

1.4 Overal om ons heen, binnen en buiten

1.1 Voorkomen als het kan, beschermen als het moet

Wij maken samen gezond gewoon

Stimuleren van positieve gezondheid is de sleutel tot een gezonde toekomst. Daarom zetten we daar vol op in. En we vergeten niet waar we goed in zijn: we blijven als organisatie klaar staan om mensen te helpen als dat nodig is.

Hier gaan we voor

In 2030 ervaren inwoners in Brabant dat de gezonde keuze de makkelijkste keuze is. Naast ongezond aanbod staat veel meer gezond aanbod. Samen met partners verstevigen we de toegang tot betrouwbare gezondheidsinformatie. Denk bijvoorbeeld ook aan goede informatie over vaccineren. We maken ons sterk voor de beweging van achteraf oplossen naar voorkomen vooraf. Welke gezondheidsuitdagingen kunnen we voorkomen door te investeren in gezond gedrag? Van onszelf, maar ook vanuit het collectief. Juist voor mensen in een kwetsbare situatie kan deze proactieve benadering het verschil maken. Inwoners voelen dat er mensen en organisaties zijn die opkomen voor hun gezondheid. Ze maken actief gebruik van informatie en interventies die ze vanuit het lokale netwerk aangeboden krijgen.

Kansrijk opgroeien

Het resultaat waar we voor gaan in 2027	Als GGD zetten we hiervoor deze stappen
1. Vanuit het programma Generatie Gezond Brabant realiseren we in 2027 dat een kwart van de contactmomenten is geharmoniseerd. Dat betekent dat er een gezamenlijk basisaanbod jeugdgezondheid (-9 maanden tot 18 jaar) wordt uitgevoerd door de drie Brabantse GGD'en. Zo geven we uitvoering aan de visie op jeugdgezondheid, waarin elke Brabander kan rekenen op goede jeugdgezondheidszorg.	- De 3 GGD'en harmoniseren (waar nodig met partners als TWB) de inhoud van contactmomenten. - Dit betreft ook het wettelijk prenatale huisbezoek dat we verder optimaliseren. - We starten gezamenlijk klanttevredenheidsonderzoek om te monitoren hoe (aanstaande) ouders de dienstverlening ervaren. - We stemmen onze dienstverlening goed af, zodat we met ketenpartners weten waar we elkaar aanvullen en aansluitend aanbod creëren (aanvullend, zonder onnodige overlap).
2. De GGD heeft afspraken met partners gemaakt, zodat de Stevige Lokale Teams (SLT) jeugdigen in kwetsbare situaties (nog) beter signaleren en zorgen voor een warme toeleiding naar beschikbare interventies, als prenatale huisbezoeken, Stevig Ouderschap & Voorzorg en Opvoedingsondersteuning. Zo kan het netwerk samen deze kinderen zo snel mogelijk ondersteunen, uiterlijk binnen vier maanden.	- Samen met de netwerkpartners maken we goede afspraken over welke diensten we gezamenlijk hetzelfde uitvoeren. - We maken aanvullende afspraken over de ruimte voor maatwerk en verdelen activiteiten tussen partners in het netwerk zodat dit aansluit op ieders dienstverlening. - Met de SLT zijn afspraken gemaakt over monitoring met name over toeleiding naar beschikbare interventies qua doorlooptijd, effectiviteit en evaluatie.
3. In alle gemeenten is de samenwerking tussen jeugdgezondheid, onderwijs en jeugdhulp in kaart gebracht en wordt jaarlijks geëvalueerd op trends en verbetering in de structurele samenwerking.	- In opdracht van gemeenten maken we met de betrokken partners een format voor de evaluatie van de samenwerking. - In het format nemen we ook afspraken op over hoe we de impact voor de jeugdigen (en ouders) inzichtelijk kunnen maken. - In 2027 starten we met de evaluatie met behulp van het ontwikkelde format en analyseren de resultaten. - Voor 2028 ligt er een plan, zodat we met partners de verbeterpunten realiseren.

Gezonde leefomgeving

Het resultaat waar we voor gaan in 2027	Als GGD zetten we hiervoor deze stappen
4. In nog niet alle ruimtelijke plannen wordt gezondheid structureel meegenomen bij de beoordeling. Daarvoor verdiepen we in 2027 de oorzaken en bepalen we met partners de vervolgstappen om ruimtelijke plannen van gemeenten in de toekomst voorzien van een GGD-advies over de effecten op gezondheid (risico's en kansen).	- De GGD neemt het initiatief om met netwerkpartners de oorzaken te verkennen waarom gezondheid nog niet altijd structureel wordt meegenomen bij ruimtelijke plannen. We betrekken hier eventueel ook nieuwe partners bij. - We starten onderzoek naar het bestuurlijk draagvlak en via welke (bestuurlijke) tafels we knelpunten en kansen moeten agenderen. - In het netwerk spreken we af wie welke acties onderneemt om het gezondheidsbelang in ruimtelijke plannen structureel mee te nemen.
5. Als kennispartner verstevigen we de kennis over luchtkwaliteit, geluid en hitte. In 2027 herijken de data waarmee we over deze thema's structureel informeren. De Brabantse Kennisinfrastructuur (BKIS)*: door de krachten van de Brabantse GGD'en te bundelen, brengen we gezondheids-kennis overzichtelijk samen, zodat deze voor iedereen beter vindbaar en bruikbaar wordt. Voor gemeenten, partners en GGD.*	- Vanuit de BKIS verkennen we welke data er is, welke kwaliteit dit heeft. - Met landelijke partners onderzoeken we de kansen om de data te actualiseren en we spreken concreet af wie welke rol hierin neemt. - Via de BKIS stellen we de data over luchtkwaliteit, geluid en hitte structureel ter beschikking. We monitoren het gebruik. - In jaargesprekken met gemeenten en partners agenderen we de inhoudelijke lokale thema's. Zodat we samen concrete afspraken kunnen maken over het realiseren van verbeteringen.

Mentale veerkracht

Het resultaat waar we voor gaan in 2027	Als GGD zetten we hiervoor deze stappen
6. Er is lokaal of regionaal een netwerk suïcidepreventie waarin de GGD een rol heeft.	- De GGD brengt de lokale en regionale netwerken suïcidepreventie in kaart. We geven uitvoering aan de bestuurlijke opdracht om als GGD hierin te participeren. - De GGD neemt het initiatief om in de netwerken afspraken te maken over de precieze rol, rolverdeling en inzet van GGD-professionals. Ook in netwerken waarin de GGD nog geen rol heeft gaan we in gesprek hierover. - We maken een plan over de evaluatie van de afspraken en het in beeld brengen van de bereikte effecten.
7. Scholen vormen een essentiële schakel om grote groepen jongeren te bereiken om mentale gezondheid te verstevigen. Daarvoor gebruiken we effectieve programma's. In 2027 benut tenminste de helft van de middelbare scholen in de regio minimaal één aanpak voor mentale gezondheid (of is gestart met implementatie), in lijn met de Gezonde School aanpak.	- De GGD neemt initiatief om met het netwerk in kaart te brengen welke aanpakken VO-scholen op dit moment inzetten en wat de effectiviteit hiervan is. - Op basis van deze analyse maken we samen met partners een keuze voor de meest kansrijke programma's in onze regio's. - Deze kansrijke programma's agenderen we actief in de verschillende scholenkoepels in de regio. - Samen met de koepels maken we afspraken over de implementatie van de gekozen programma's en het continueren van lopende programma's. Bij voorkeur via de bestaande samenwerking vanuit de gezonde school.
8. Om als stevige kennispartner te weten of de interventies succesvol zijn, meten we op systematische wijze stress en veerkracht bij jongeren, jongvolwassenen en mensen van middelbare leeftijd. Dit gebeurt nu nog gevarieerd. Daarom maken we in 2027 op systematische wijze gebruik van bestaande screeningsinstrumenten.	- De GGD brengt de bestaande screeningsinstrumenten in kaart om stress en veerkracht te meten voor drie doelgroepen. - De GGD neemt initiatief om in beeld te brengen welke instrumenten in het netwerk nu al benut worden. Daarnaast brengen we in beeld welke instrumenten hieruit al benut worden in het netwerk (o.a. STORM). - We halen een opdracht op bij onze gemeenten om hierin systematisch te werken. Hierbij gaat het om het stoppen met 'oude' instrumenten en het inzetten van 'nieuwe' (bewezen) instrumenten.

Wij maken samen gezond gewoon

‘Mijn werk als arts is elke dag anders. Ik zie baby’s op het consultatiebureau, jongeren op de middelbare school en werk met gezinnen in het asielzoekerscentrum. Daarnaast maak ik beleid en werk ik samen met de gemeente. Die afwisseling geeft me energie. Ik vind het belangrijk dat ik echt iets kan betekenen voor ouders en jongeren, zowel individueel als voor grotere groepen.
Ook ben ik aandachtsfunctionaris voor het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). In 2025 hebben we samen de RSV-immunisatie ingevoerd. Dat was een race tegen de klok, maar het is gelukt. Midden in het RSV-seizoen zagen we gelukkig weinig ziekenhuisopnames. In 2026 wordt het programma verder geëvalueerd en doorontwikkeld. Binnen het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) starten we met kleinschalig vaccineren op onze consultatiebureaus. We streven naar een hogere vaccinatiegraad.’

- Eveline van Hattum, arts maatschappij en gezondheid (M+G), profiel jeugdgezondheidszorg

GGD West-Brabant

1.2 Zelf, maar niet alleen

Wij maken samen gezond gewoon

Niets is zo persoonlijk als je eigen gezondheid. Voor wie gezond al gewoon is, kan het zelf doen. En wie onze kennis wil gebruiken weet ons te vinden. Mensen voor wie het moeilijk is, zoeken we actief op. Niemand hoeft het tenslotte alleen te doen.

Hier gaan we voor

In 2030 voeren inwoners zelf regie over hun gezondheid. Ze hebben dag en nacht (digitale) toegang tot betrouwbare informatie die aansluit op hun situatie en vragen. Ze kiezen bewust voor digitale ondersteuning en nemen maatregelen die niet alleen henzelf, maar ook de mensen om hen heen helpen bij gezond gedrag - van een weloverwogen keuze voor een vaccinatie, tot een groene tuin tot hulp op school of in de buurt. Samen streven we ernaar dat hulp vragen normaal is. Als het even niet lukt, staat het (professionele) netwerk klaar. Denk bijvoorbeeld aan de taken in de openbare geestelijke gezondheid (OGGZ). Waar nodig werken professionals samen met de inwoner, bekijken de situatie en beslissen samen over passende ondersteuning. Wat nu nog bijzonder is, moet in 2030 gewoon zijn.

Kansrijk opgroeien

Het resultaat waar we voor gaan in 2027	Als GGD zetten we hiervoor deze stappen
1. Bij het zelf regie voeren op gezond zwanger worden is bewust zijn van een kinderwens de eerste stap. In 2027 is 30% van de jongere inwoners in de vruchtbare periode bekend met het belang van de vraag ‘wil ik binnen een jaar zwanger worden?’.	- We brengen eerst in beeld hoeveel jongere inwoners op dit moment bekend zijn met de vraag ‘wil ik binnen een jaar zwanger worden’. - Met inwoners uit de doelgroep verkennen we hoe we deze vraag bekender maken. - We gaan aan de slag met korte termijn acties en maken een plan voor de lange termijn acties.
2. Digitale middelen zijn een belangrijk hulpmiddel voor ouders en verzorgers om bewust gezonde keuzes te maken in de opvoeding. In 2027 maken ouders/verzorgers vaker gebruik van digitale middelen die de GGD samen met partners aanbiedt voor het vinden van betrouwbare informatie over kansrijk opgroeien, opvoedondersteuning en passende professionele hulp. Dat resulteert in een meetbare toename van 20% gebruik van digitale middelen ten opzichte van 2026.	- De GGD start met een nulmeting over het gebruik van digitale middelen onder ouders/verzorgers. Dit is onderdeel van de aanpak Generatie Gezond Brabant. - Op basis van die nulmeting maken de Brabantse GGD’en een plan, samen met ouders, hoe het gebruik van digitale middelen gestimuleerd kan worden. Hierbij gaat het ook over de positionering van de GGD als sterkere kennispartner richting deze doelgroep. - De GGD start in 2027 met het chatten door ouders met de jeugdverpleegkundige. Dit doen we binnen het digitaal dossier JGZ op een veilige manier.

Gezonde leefomgeving

Het resultaat waar we voor gaan in 2027	Als GGD zetten we hiervoor deze stappen
3. Partners in de gezonde leefomgeving kunnen zelf ook veel doen om gezondheid nog beter te borgen in de gezonde leefomgeving. Op basis van de verdieping uit hoofdstuk 1.1 bepalen we concrete stappen die gemeenten, omgevingsdiensten en inwoners zelf kunnen zetten om hieraan bij te dragen.	- De GGD stimuleert actief de verbinding en samenwerking tussen het fysiek domein en het sociaal domein. Door gezamenlijke gesprekken, kennisdeling en gezamenlijke bijeenkomsten. - We agenderen in samenwerkingsverbanden en op bestuurlijke tafels het gebruik van instrumenten zoals de Brabantse Omgevingsscan (BrOS), GGDomgevingsadvies.nl, gezondeleefomgeving.nl om partners te stimuleren om met behulp van deze instrumenten ook zelf aan de slag te gaan met de gezonde leefomgeving. Bij complexe vraagstukken/ontwikkelingen is de GGD betrokken. - De GGD neemt initiatief om ook zorg- en welzijnspartners structureel onderdeel van het netwerk te maken. - We verkennen hoe we inwoners meer kunnen betrekken bij de gezonde leefomgeving, bijvoorbeeld door aan te sluiten bij landelijke en lokale campagnes (o.a. zorgzame buurten).

Mentale veerkracht

Het resultaat waar we voor gaan in 2027	Als GGD zetten we hiervoor deze stappen
4. In de eerste gemeenten die gestart zijn met de basis-infrastructuur volgens het AZWA, zijn we in de netwerken een pilot gestart om de preventieve activiteiten gericht op het versterken van de mentale veerkracht van (jonge) inwoners te borgen. Zodat losse initiatieven gekoppeld zijn aan de AZWA-beweging en daarmee versterkt worden.	- De GGD heeft zicht op hoever elke gemeente is met de opzet van de basisinfrastructuur (AZWA). - Met de voorlopers formuleert de GGD samen een opdracht voor het starten van een pilot voor het versterken van mentale veerkracht, waarin de bestaande netwerken het voortouw nemen. - In 2027 is er een eerste pilot gestart. - De GGD organiseert de structurele capaciteit van professionals voor de inbreng van hun expertise in deze netwerken. - De GGD initieert in het netwerk het gesprek over het aanbrengen van focus en verdeling van activiteiten. Waar is elke partij van, hoe wordt dit uitgevoerd? - De GGD stimuleert de betrokkenheid van inwoners (jeugdigen) in deze ontwikkeling.

‘Nu ik bijna 3,5 jaar bij forensische geneeskunde werk, zie ik de ontwikkelingen in dit vakgebied en de mogelijkheden voor ons als verpleegkundigen. De artsen in ons team werken onder grote druk en mede door de aanstaande pensionering van veel artsen staat de continuïteit van het vak op het spel. Forensisch verpleegkundigen en verpleegkundigen Forensische Geneeskunde kunnen in mijn ogen helpen om dit te voorkomen. Ik kan als forensisch verpleegkundige niet alles, maar ik kan het werk van de arts wel verlichten. En alleen als we van elkaar weten waar we goed in zijn, kunnen we het vak versterken en ook in de toekomst blijvend garanderen dat een bloedproef binnen de wettelijke 90 minuten na een oproep is afgenomen. Forensisch werk is voor velen onzichtbaar, maar voor de mensen die het nodig hebben van onschatbare waarde. Het zorgt namelijk voor een objectief medisch oordeel over doodsoorzaken, letsels van slachtoffers en de gezondheidstoestand van verdachten en daders.’

- Meriora Smits, forensisch verpleegkundige

GGD West-Brabant

1.3 Iedereen verschillend, allemaal gelijk

Wij maken samen gezond gewoon

We zijn allemaal anders, maar willen uiteindelijk allemaal hetzelfde: gezond opgroeien en ouder worden. Dat moet écht voor iedereen mogelijk zijn. Wij maken ons sterk voor iedereen in kwetsbare situaties.

Hier gaan we voor

Door de zelfredzaamheid van inwoners te stimuleren creëren we ruimte voor meer aandacht voor mensen die het niet alleen redden. Deze inwoners ervaren een netwerk dat hen actief ondersteunt en betrekt bij het onderzoeken van de drempels waar gezond voor hen nog niet gewoon is. Samen zetten we de stappen om die drempels weg te halen. Zij ervaren een netwerk dat met hen meedenkt en samen een passend aanbod biedt dat aansluit op hun situatie en belevingswereld. Inwoners voelen zich gehoord als ervaringsdeskundige en voelen zich uitgenodigd om mee te denken. In het netwerk komen we op voor de gezondheidsbelangen van groepen die niet vertegenwoordigd zijn aan beleidstafels en in de media.

Kansrijk opgroeien

Het resultaat waar we voor gaan in 2027	Als GGD zetten we hiervoor deze stappen
1. Kinderen in gezinnen in kwetsbare situaties krijgen ondersteuning die zij nodig hebben. Dit varieert van normaliseren van gedrag en uitdagingen, tot laagdrempelige ondersteuning of noodzakelijke zorg. Partners en de GGD werken hierin nauw samen. Vanaf 2027 zijn er langjarige afspraken om dit goed te borgen.	- Met de partners in het netwerk concretiseren we de doelgroep. Wat zijn kwetsbare situaties? Dat geeft ons inzicht in de grootte van de doelgroep. - De GGD steunt de start van SLT en verstevigt de positie van GGD-professionals als sterke uitvoerder namens de gemeenten. - Als sterke uitvoerder verkennen we met het netwerk de kansen om doelgroepen in kwetsbare situaties nog beter te bereiken en welke werkvormen hier geschikt voor zijn (outreachend werken). - Vanaf 2027 gebruiken we bij de JGZ Kijk mij! als vast instrument om de ontwikkelings- en opgroeisituatie te taxeren, samen met ouders te bepalen welke ondersteuning passend is, en vroegtijdig de juiste vervolgstappen te organiseren.

Gezonde leefomgeving

Het resultaat waar we voor gaan in 2027	Als GGD zetten we hiervoor deze stappen
2. In ten minste 15 wijken die achterblijven qua gezondheid hebben we met inwoners en partners concrete maatregelen afgesproken om een gezonde leefomgeving te creëren, o.a. op het vlak van woonomgeving, mobiliteit en gebouwen. Denk hierbij aan een rookvrije omgeving, nadruk op gezonde mobiliteit en een prettig binnenklimaat.	- Vanuit onze positie als stevige kennispartner brengen we in beeld welke wijken achterblijven qua gezondheid van inwoners. Dit betreft ook de wijken die al participeren in het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV). - De GGD gaat in gesprek met de betrokken gemeente, inwonersgroepen en andere belanghebbenden om een gezamenlijke opdracht vast te stellen waarmee we aan de slag gaan. - Met inwoners, gemeenten en partners nemen we concrete maatregelen.

Mentale veerkracht

Het resultaat waar we voor gaan in 2027	Als GGD zetten we hiervoor deze stappen
3. Het is belangrijk dat interventies om mentale veerkracht te versterken goed aansluiten op de leefwereld van jongeren en ouderen. In 2027 creëren we met inwoners, vanuit groepen in kwetsbare situaties, eerste interventies. We bouwen voort op bewezen methodieken zoals spiegelgesprekken, design thinking en werken samen in het netwerk met experts.	- Vanuit de positie als kennispartner brengt de GGD eerst focus aan op de definitie van mentale veerkracht. Zodat we in het netwerk allemaal hier hetzelfde onder verstaan. - We geven inzicht in de bestaande initiatieven en bewezen interventies die hieraan bijdragen. - De sterkere uitvoerder ontwikkelt samen met inwoners en partners interventies die bijdragen aan de mentale veerkracht. Waarbij we gebruik maken van bewezen methodieken. - We maken met elkaar een plan voor de verdere uitvoering en monitoring van de impact voor de periode 2028-2030. - Als sterke uitvoeringsorganisatie zijn we al gevraagd of we landelijke lobby's willen steunen zoals smartphonevrij opgroeien. We verkennen deze ontwikkeling en kansen en waar mogelijk zullen we belangrijke bewegingen zichtbaar uitdragen.
4. Samen met gemeenten creëren we een goed afwegingskader voor inzet van bewezen effectieve programma's. We sluiten aan op de landelijke ontwikkeling van het investeringsmodel voor preventie, maar wachten hier niet op. Daarnaast maken we samen met gemeenten afspraken over hoe we deze programma's vanaf 2028 kunnen implementeren.	- We verstevigen onze kennis over bewezen effectieve programma's. Welke zijn er al, hoe zijn deze onderbouwd? Welke afwegingen/kaders worden hiervoor ingezet? - We monitoren de ontwikkeling van het landelijke investeringsmodel voor preventie en benutten dezelfde principes/uitgangspunten. - Als sterke uitvoerder bespreken we dit in het brede netwerk. Met netwerken met een duidelijke opdracht/structuur gaan we aan de slag om een afwegingskader te ontwikkelen indien nodig, maar vooral om het in te zetten om keuzes te maken in de ingezette programma's. Zo dragen we samen bij aan het tegengaan van versnippering.

‘Een goede seksuele gezondheid is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Juist voor deze mensen zet ik me in. Zij zijn mijn drijfveer om onze zorg continu te evalueren en bij te stellen waar nodig. Mijn drijfveer om telkens weer die data in te duiken. Mijn drijfveer om keer op keer in gesprek te gaan met interne en externe stakeholders. Een lange adem is soms nodig en de kleinste overwinningen worden gevierd. Zo is het heel mooi om te zien dat de GGD zich inzet om het bereik van specifieke doelgroepen voor seksuele gezondheidszorg te vergroten door middel van het onderzoek Seksuele Gezondheid op de kaart én dat er zoveel samenwerkingspartners zijn die dit onderwerp net zo belangrijk vinden als ik. Samen komen we er wel!’

- Mireille Platter, arts maatschappij en gezondheid (M+G),
in opleiding bij team seksuele gezondheid

GGD West-Brabant

1.4 Overal om ons heen, binnen en buiten

Wij maken samen gezond gewoon

Gezond leven start met een omgeving die daarop is ingericht. Daarom zetten we gezondheid en veiligheid altijd voorop: zowel binnen als buiten, offline en online.

Hier gaan we voor

In 2030 ervaren inwoners dat gezondheid een zichtbaar onderdeel is van besluitvorming over de fysieke leefomgeving. Zij worden actief betrokken en maken, samen met partners, gebruik van betrouwbare informatie over zowel positieve als negatieve gezondheidseffecten. In nieuwe woonwijken zien we zichtbare maatregelen die sociale verbinding, beweging en veiligheid stimuleren. In bestaande situaties met verhoogde gezondheidsrisico's wordt samen met betrokkenen bewust gekeken naar maatregelen die risico's beperken én kansen op gezondheid vergroten. Zoals we op het gebied van infectiepreventie kijken naar risicovolle instellingen. Ook in de digitale omgeving zijn we actief. Via sociale media draagt het netwerk van inwoners, partners en GGD actief bij aan betrouwbare gezondheidsinformatie. Inwoners ervaren bewust en onbewust dat hun omgeving helpt gezond gewoon te maken.

Kansrijk opgroeien

Het resultaat waar we voor gaan in 2027	Als GGD zetten we hiervoor deze stappen
1. We integreren het onderwerp omgevingsbewustzijn en leefomgeving in de jeugdgezondheidszorg.	- Vanaf 2027 bespreken we duurzaamheid in het ouderschap tijdens vaste contactmomenten. - De GGD maakt een digitale training voor JGZ-professionals over het herkennen en aanpakken van omgevingsfactoren die de gezondheid en het welzijn van jeugdigen en gezinnen beïnvloeden. - Als sterke uitvoerder zijn GGD-professionals goed verbonden met partners en collega's van aanpalende domeinen. - Met inwoners uit diverse doelgroepen verkennen we hoe we de kennis kunnen versterken voor inwoners en professionals over de gezonde leefomgeving en kansrijk opgroeien en op welke manieren we dit beschikbaar maken (digitaal, webinars, concrete tips).

Gezonde leefomgeving

Het resultaat waar we voor gaan in 2027	Als GGD zetten we hiervoor deze stappen
2. Met gemeenten is er een eerste pilot gerealiseerd in 4 wijken met aantoonbare gezondheidsrisico's om deze risico's te verlagen en om gezondheidskansen te vergroten.	- De GGD als kennispartner brengt in beeld in welke wijken er aantoonbare gezondheidsrisico's bestaan. - De sterke uitvoerder initieert gesprekken in de betreffende gemeenten over deze risico's en daar waar draagvlak ligt geeft de gemeente opdracht tot uitvoering. - Met actieve inwonersverenigingen, gemeenten en partners gaan we aan de slag met concrete maatregelen. Voor complexere maatregelen stellen we voor de geselecteerde wijken een plan van aanpak op.

Mentale veerkracht

Het resultaat waar we voor gaan in 2027	Als GGD zetten we hiervoor deze stappen
3. Met minimaal een derde van de gemeenten maken we afspraken over hoe de gezonde leefomgeving lokaal zo kan worden ingericht dat het de mentale veerkracht van inwoners versterkt. Denk aan een omgeving die uitnodigt tot wandelen in de natuur, ontmoeting tussen inwoners stimuleert en (sociale) veiligheid biedt.	- Vanuit onze positie als kennispartner brengen we in beeld waar kansen liggen voor het stimuleren van ontmoeting (lage sociale samenhang), beweging en sociale veiligheid. - We bespreken met gemeenten de kansen voor herinrichting van de leefomgeving. Dit is nodig om te kunnen aansluiten bij komende ontwikkelplannen en zo snel mogelijk te beginnen (koppelkansen benutten). - Met de gemeente, partners en experts maken we een plan om dit zo effectief mogelijk vorm te geven. Dit plan is gebaseerd op beschikbare kennis, data en interventies.

Wij maken samen gezond gewoon

‘Het thema ‘Gezonde leefomgeving’ staat ook in 2027 volop in de aandacht. In 2025 werd een nieuw onderzoek gepubliceerd over gezondheidsrisico’s in de omgeving van geitenhouderijen. Dat levert vragen en dilemma’s op voor gemeenten. We adviseren gemeenten over de maatregelen die zij kunnen nemen om de gezondheidsrisico’s te beperken. Ook beantwoorden we vragen van inwoners over de gezondheidsrisico’s die zij in hun omgeving lopen.
Dit doen we samen met collega’s van andere afdelingen en in afstemming met alle andere GGD-regio’s. Samen met collega’s uit de jeugdgezondheidszorg organiseerden we een webinar voor ketenpartners over gezond opgroeien een gezonde leefomgeving.’

- Rob van Aalsburg, arts maatschappij en gezondheid (M+G), profiel medische milieukunde

2. De GGD als organisatie

GGD West-Brabant

2.1 Bedrijfsvoering

De aantrekkelijke werkgever

Om onze maatschappelijke opdracht en ambities waar te maken, hebben we betrokken, deskundige en wendbare professionals nodig. Daarom investeren we actief in aantrekkelijk werkgeverschap: het aantrekken, ontwikkelen en behouden van collega's. We begeleiden medewerkers bij veranderende maatschappelijke verwachtingen en vernieuwende vormen van dienstverlening. Tegelijkertijd ontwikkelen we onze organisatie continu, zodat we toekomstbestendig blijven binnen gezonde financiële kaders. Onze doelen zijn ambitieus, omdat 'goed' niet langer goed genoeg is.

Samen sterker - een toekomstbestendige GGD

In 2025 is de GGD gestart, in opdracht van het algemeen bestuur, met het verkennen van de versterking van de samenwerking met de GGD Hart voor Brabant. Door gezamenlijke inhoudelijke, personele en financiële uitdagingen is intensievere samenwerking wenselijk voor toekomstbestendige publieke gezondheidszorg. Door deze intensieve samenwerking tussen de twee GGD'en kunnen we de krachten bundelen, waardoor we niet alleen slagvaardiger kunnen inspelen op maatschappelijke uitdagingen, maar ook de kwaliteit en toegankelijkheid van de publieke gezondheidszorg in onze regio duurzaam versterken. Naar aanleiding van de vastgestelde bestuurlijke kaderstelling, de richting van samenvoeging met een districtelijk model als 'stip op de horizon' en de daarbij behorende uitwerking zal het bestuur naar verwachting in 2026 een besluit nemen tot een vervolg. In 2027 zal de GGD uitvoering geven aan dit besluit en de daarbij behorende werkzaamheden.

De aantrekkelijke werkgever werkt aan werkgeluk en werkplezier

Onze collega's zetten zich dagelijks in voor de gezondheid van onze inwoners. Dat vraagt veel van hen. Het is daarom essentieel dat zij zich bij ons gewaardeerd voelen en plezier hebben in hun werk. We stimuleren hen om kansen te zien, zich te ontwikkelen en trots te zijn op wat zij bereiken. Dit ervaren werkplezier straalt zichtbaar af op ons netwerk.
We zijn een inclusieve organisatie met actief diversiteitsbeleid. We streven naar een goede afspiegeling van de maatschappij, waarin iedereen zich welkom voelt - ongeacht achtergrond, levensloop, levensbeschouwing of seksuele en maatschappelijke oriëntatie. Verschillen mogen er zijn; samen versterken we elkaar.

De aantrekkelijke werkgever bindt, boeit en laat collega's bloeien.

Met het leermanagementsysteem ondersteunen we continue gesprekken tussen medewerkers en leidinggevenden over persoonlijke groei en professionele ontwikkeling. De wereld verandert en onze collega's bewegen mee. Zij worden met opleidingen, trainingen en coaching geholpen in veranderende taken en nieuwe kansen, onder andere door taakherschikking. Ontwikkeling gaat daarmee niet alleen over vakinhoud, maar ook over flexibiliteit, wendbaarheid en het zien van mogelijkheden.
Binnen de GGD blijft aandacht voor de crisisorganisatie onmisbaar. Door te trainen, op te leiden en te oefenen, bereiden we ons zo goed mogelijk voor op crisissituaties. Daarbij hoort ook aandacht voor mentale veerkracht. Rollen en werkzaamheden kunnen in een crisissituatie snel veranderen, en als organisatie moeten we klaarstaan om te doen wat nodig is.

Resultaat	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2025	Verwachting 2027	Toelichting
Aantal medewerkers in dienst	370	417	425	-
Medewerkers in dienst (in fte)	282	303	306	-
Aantal inhuurkrachten	124	167	130	De meerderheid betreft uitvoering van de COVID-19 vaccinatiecampagne
Aantal inhuurkrachten (in fte)	60	81,6	65	De meerderheid betreft uitvoering van de COVID-19 vaccinatiecampagne
Ziekteverzuim	5,01%	4,02%	4,50%	-

De aantrekkelijk werkgever maakt gebruik van digitale mogelijkheden
In 2025 werkten we aan een dienstverleningsconcept dat is gebaseerd op verschillende principes waarbij digitale dienstverlening een belangrijke plek heeft. Consulten worden steeds vaker digitaal aangeboden, en we gebruiken digitale hulpmiddelen om inwoners te ondersteunen bij gezond gewoon maken. We zetten AI in om informatie op maat te bieden. Ook digitaal voelt de GGD nabij. Dit vraagt investeringen in veilig gebruik van digitale middelen en in digitale vaardigheden van collega's, partners en inwoners.
Daarnaast zetten we in op datagedreven en datagestuurd werken. We beheren een schat aan data en zoeken continu naar slimme koppelingen met databronnen van partners. Dit vraagt extra capaciteit, nieuwe functies én moderne techniek en opslag. In 2027 verwachten we meer inzicht te hebben in de impact en mogelijkheden binnen het netwerk.

De aantrekkelijke werkgever is duurzaam
Het ingezette duurzaamheidsbeleid zetten we voort en versterken we. Na de eerste stappen volgen vanaf 2027 complexere keuzes, waarbij verschillende belangen en invalshoeken een rol spelen. Duurzaamheid gaat voor ons verder dan het verkleinen van onze voetafdruk en het vergroten van onze handafdruk. Duurzaamheid gaat ook over het meebewegen met veranderingen zodat je toekomstbestendig bent en blijft en over een goede samenwerking waarin we dubbelwerk voorkomen.
Door te stoppen met ineffectieve werkwijzen en te investeren in vernieuwing blijven we toekomstbestendig.
Duurzaamheid gaat bovendien over samenwerking. Soms is het efficiënter en minder kwetsbaar om zaken gezamenlijk te organiseren - tussen GGD'en onderling en met partners. We maken afspraken over slimme taakverdeling en het bundelen van middelen, zodat we ook bij personeelstekorten hoogwaardige dienstverlening kunnen blijven leveren.

De aantrekkelijke werkgever werkt efficiënt aan haar doelen

In het beleidsplan 2027-2030 staan drie thema's centraal, aanvullend op onze reguliere en wettelijke taken. Deze thema's vragen om een integrale, opgavegerichte aanpak waarin verschillende teams en professionals samen bijdragen aan een gemeenschappelijke opdracht. We betrekken partners actief en maken gebruik van ontwikkelingen zoals AZWA en relevante subsidiemogelijkheden om de stappen te zetten die nodig zijn voor de gezondheid van onze inwoners.

De essentiële stappen in 2027

a. We organiseren structureel medewerkersbelevingsonderzoek (MBO) waarin we actief vragen naar werk-privé balans en in welke mate collega's met plezier en trots bij de GGD'en werken. In 2027 zien we een stijging van de tevredenheid ten opzichte van het onderzoek in 2025.
b. Er is een participatieve samenwerking met de verschillende medezeggenschapsorganen.
c. Iedere medewerker heeft toegang tot het leermanagementsysteem met diverse vormen van deskundigheidsbevordering.
d. Met alle vertrekkende collega's is een exitgesprek gevoerd. In dit gesprek wordt expliciet gevraagd naar ambassadeurschap: zou je de GGD aanbevelen als werkgever? We streven naar een score van 80% of hoger.
e. Er is een plan van aanpak opgesteld voor reductie van reisbewegingen en reductie van afvalstromen binnen de organisatie.
f. We zijn en blijven financieel gezond. Er is een opzet gemaakt voor de meerjarenbegroting passend bij het beleidsplan 2027-2030 en is er sprake van een structureel sluitende exploitatie.

Zo bouwen we vanuit een sterke, wendbare en toekomstbestendige organisatie samen met onze partners aan de gezondheid van al onze inwoners.

2.2 Archief- en informatiebeheer

Een goed ingericht archief- en informatiebeheer is van belang voor een organisatie om zorgvuldig en efficiënt te werken. Het gaat hierbij niet alleen om het bewaren van documenten, maar ook om het garanderen van toegankelijkheid, betrouwbaarheid en duurzame beschikbaarheid van informatie. Voorts ondersteunt het de bedrijfsvoering en draagt het bij aan risicobeheersing. Deze taak wordt uitgevoerd door Team Informatiebeheer van Hét Service Centrum (HSC).

Het archief- en informatiebeheer van de GGD valt onder de Archiefwet 1995. Voor zover nu bekend zal de nieuwe Archiefwet in januari 2027 in werking treden.

Voor de komende tijd zijn de volgende onderwerpen op het gebied van archief- en informatiebeheer van belang:

- Implementatie van de nieuwe Archiefwet: aanpassing van beleid, processen en systemen om te voldoen aan de nieuwe wettelijke vereisten.
- Digitale duurzaamheid: veilige opslag, migratie en conversie van bestanden en beheer van digitale archieven.
- Scholing en bewustwording: digitale vaardigheidstraining voor nieuwe medewerkers en herhalingstrainingen eenmaal in de drie jaar voor bestaande medewerkers.
- Audits en toezicht: structurele uitvoering van interne audits en opvolging van aanbevelingen uit inspecties.

De kwaliteit van het archief- en informatiebeheer wordt periodiek getoetst. Elke twee jaar vindt een inspectie plaats door de archivaris van de gemeente Breda. Daarnaast valt de GGD onder het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) van de Provincie Noord-Brabant.
Deze toezichtmomenten waarborgen naleving van wettelijke kaders en zorgen voor continue verbetering.

3. Totaalkosten per gemeente

GGD West-Brabant

3.1 Indexering

Voor het financieel kader van de algemene bijdrage komt de indexering uit op 4,12%. Dit percentage is volgens de afgesproken systematiek berekend. De huidige CAO loopt tot en met maart 2027 en voor eventuele nieuwe CAO en pensioenontwikkelingen na deze periode zal, indien nodig, een begrotingswijziging in 2027 volgen. De indexatiemethode is conform onderstaande tabel tot stand gekomen.

Jaar	Loonvoet	Loonkosten % van begroting	Prijs index	Overige kosten % van begroting	Index	Bron
2027	5,1	65%	2,3	35%	4,12	September circulaire 2025

De gehanteerde indexeringsmethodiek resulteert in een indexatie van de salariskosten met 5,1% en de overige kosten met 2,3%. Door de gehanteerde verhouding van 65%/35% leidt dit tot een gemiddelde indexatie van 4,12%.

Vanwege de hogere indexatie op de loonkosten ten opzichte van de werkelijke CAO-verhogingen is in de beleidsbegroting een structurele teruggave aan de deelnemende gemeenten opgenomen voor een bedrag van € 447.000.

3.2 De bezuinigingsopgave

Met het oog op de toenemende financiële uitdagingen bij gemeenten en de aangekondigde bezuinigingen vanuit het Rijk, staan wij als Gemeenschappelijke Regeling voor een belangrijke opgave. In lijn met het principe 'Trapje op, trapje af' hebben wij deze bestuurlijke opdracht tot bezuinigingen verwerkt in onze begroting voor 2026. Dit betekent een structurele taakstelling van 4%. Wij verwachten in 2026 en uiterlijk in 2027 volledige invulling te hebben gegeven aan deze bezuinigingen. Deze aanpak vraagt om zorgvuldige keuzes, waarbij wij blijven streven naar het behoud van kwaliteit en continuïteit van onze dienstverlening.

Tegelijkertijd hebben wij in onze financiële systematiek structureel opgenomen dat, aanvullend op 'Trapje op, trapje af', een hogere indexatie vanaf de beleidsbegroting 2027 wordt teruggegeven aan de gemeenten. Hiermee houden wij expliciet rekening met de structurele ontwikkeling van lonen en prijzen, waardoor de financiële positie van onze gemeenten duurzaam wordt versterkt. Daarnaast hebben de door ons getroffen maatregelen ertoe geleid dat wij een structureel kostendekkende begroting voeren, waarbij wij aansluiten bij de lijn van gemeenten om op de nullijn te blijven en soberheid te hanteren in onze bedrijfsvoering. Door deze combinatie van bezuinigingen en gerichte indexatie volgen wij het principe 'Trapje op, trapje af' op een evenwichtige manier: waar kosten stijgen, wordt reëel geïndexeerd; waar dat kan, wordt doelmatig bespaard. Dit zorgt voor structurele stabiliteit en financiële voorspelbaarheid, zowel voor onze organisatie als voor de gemeenten.

Vervallen bezuinigingsopgave
Bij het vaststellen van de beleidsbegroting 2026 is door het algemeen bestuur besloten de taakstelling Toezicht WMO als gevolg van de bezuinigingsopgave 'Trapje op, trapje af' te laten vervallen. Onderdeel van dit besluit is dat het bedrag van € 50.000 vanaf de beleidsbegroting 2027 wordt toegevoegd aan de gemeentelijke bijdragen. In de beleidsbegroting 2027 is hier uitvoering aan gegeven.

3.3 Overige ontwikkelingen

Wijzigingen vaccinatieschema in Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
Als gevolg van de aanpassingen in het vaccinatieschema van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) maken wij extra kosten. Hiervoor is in 2025 in het gemeentefonds incidenteel een extra bedrag toegevoegd ter overbrugging van schommelingen in de implementatie van deze schemawijzigingen. Het aan onze deelnemende gemeenten hiervoor beschikbaar gestelde bedrag vanuit het Gemeentefonds in 2025 bedraagt € 89.666. Dit bedrag is als eenmalige bijdrage toegevoegd aan de gemeentelijke bijdragen in de beleidsbegroting 2027.

Deze financiële ontwikkelingen hangen samen met inhoudelijke wijzigingen binnen het RVP. Met de wijziging van het Besluit publieke gezondheid worden drie vaccinaties officieel toegevoegd aan het RVP. Het gaat om de vaccinatie van kinderen tegen rotavirus en tegen het respiratoir syncytieel virus (RSV) en van zwangere vrouwen tegen griep. Deze drie vaccinaties worden al uitgevoerd door de GGD en nu nog rechtstreeks bekostigd door het RIVM. Deze financiële ontwikkelingen hangen samen met inhoudelijke wijzigingen binnen het RVP.

Er vindt een kostprijsonderzoek plaats om de financiering van maternale griep en rotavaccinatie per 2027 over te hevelen naar het gemeentefonds. Voor het RS-virus is beoogd om deze overheveling naar gemeenten te laten plaatsvinden met ingang van 1 januari 2028. Wij vertalen deze uitkering aan het gemeentefonds naar een bijdrage per inwoner.

CAO-ontwikkeling woon-werkregeling
Met ingang van januari 2026 is het op basis van de aangepaste CAO SGO verplicht om een woon-werkregeling voor medewerkers te hanteren. De GGD had tot nu toe geen dergelijke regeling, wat gevolgen had voor het aantrekken en behouden van personeel. De nieuwe regeling voorziet in een vergoeding van € 0,23 per kilometer, conform fiscale regelgeving, (enkele reis) vanaf 10 tot maximaal 55 kilometer. Voor afstanden buiten deze bandbreedte is uitruil via het IKB mogelijk, waarmee zowel medewerkers als de organisatie fiscaal voordeel behalen. De regeling zal naar verwachting circa € 300.000 kosten; deze kosten zijn vanaf 2027 structureel verwerkt in de gemeentelijke bijdrage.

WKO-inspecties
In de vergadering van het algemeen bestuur op 3 juli j.l. is besloten om de uitvoering van WKO-inspecties te financieren vanuit de gemeentelijke bijdrage als onderdeel van het bezuinigingstraject (‘Trapje op, trapje af’). Dit besluit heeft geleid tot een efficiëntere inrichting van het administratieve proces. De GGD past de gemeentelijke bijdrage voor 2027 aan op basis van het gemiddelde van de afgelopen drie boekjaren. Hierdoor is een lichte daling te zien in de opbrengsten WKO-inspecties voor 2027. Als gevolg van een verwachte stijging van het aantal af te nemen producten in combinatie met de berekeningssystematiek op basis van gemiddelden (3 jaar) kan de gemeentelijke bijdrage jaarlijks fluctueren.

Skip die Trip
In de politieregio Oost-Brabant werken de gemeenten, GGD’en en Novadic Kentron sinds 2021 samen in het project Skip die Trip. In de preventieaanpak versterken drie pijlers elkaar:

1. Communicatie, educatie en voorlichting
2. Grootschalige onderzoeksmonitor
3. Samenwerken op het gebied van beleid Veiligheid en Gezondheid

De gemeenten in West-Brabant sluiten aan bij Skip die Trip. Dit is een wens vanuit zowel gezondheid als veiligheid (algemeen bestuur GGD West-Brabant en algemeen bestuur Veiligheidsregio MWB). De aansluiting van West-Brabant op Skip die Trip is ook opgenomen in de opzet voor de regionale preventieketen middelengebruik in de IZA-actielijn Leefstijl, Leefomgeving, Kansengelijkheid. Binnen het wethoudersoverleg van IZA wordt de ontwikkeling van de regionale preventieketen nog nader toegelicht.

Vanaf 2026 start het project, in samenwerking met de gemeenten, met incidentele middelen. Op verzoek van het algemeen bestuur (besluit 4 december 2025) is de GGD gevraagd om de financiering voor de jaren 2027 en 2028 op te nemen in de gemeentelijke bijdrage. Daarnaast heeft het algemeen bestuur een oproep gedaan om actief te blijven zoeken naar alternatieve financieringsmogelijkheden. De financiering voor 2027 en 2028 is inmiddels opgenomen. De uitvoering van Skip die Trip ligt vooral bij Novadic, onderzoek moet nog uitwijzen op welke wijze de GGD een rol krijgt in Skip die Trip.

Regionaal Actieplan Suïcidepreventie
In 2026 is de wet integrale suïcidepreventie in werking getreden. Daarmee krijgen gemeenten de taak om integraal beleid hierop te ontwikkelen.
In West-Brabant is hiervoor een Regionaal Actieplan Suïcidepreventie opgesteld, in samenwerking met zestien regiogemeenten en partners.
De bestuurlijke opdracht voor 2026 omvat het verder uitwerken van dit actieplan in een uitvoeringsagenda, waarbij samenwerking en kennisdeling centraal staan. Hoewel het Rijk vanaf 2026 middelen beschikbaar stelt via het gemeentefonds, is nog niet duidelijk of deze structureel toereikend zijn voor de regionale aanpak. Indien de uitvoering van suïcidepreventie structureel bij de GGD wordt belegd, kan dit leiden tot een begrotingswijziging om de benodigde middelen te borgen. Hierover vindt in 2026 eerst een onderzoek plaats, waarna besluitvorming volgt.

Gemeentelijke bijdrage

Bedragen x € 1

Type ontwikkeling	Toelichting ontwikkeling	Totaal GGD
Gemeentelijke bijdrage 2026	Basistaken beleidsbegroting 2026	29.913.293
Indexering	Reguliere indexeringen (incl. RVP, DUUP en inspectie WKO)	1.192.818
Indexering	Teruggave hogere indexatie t.o.v. nieuwe CAO (lonen)	-447.000
Wijziging a.g.v. inwoner aantallen	Basistaken	57.103
Wijziging a.g.v. inwoner aantallen	JGZ 0-4 jaar	36.259
Wijziging a.g.v. inwoner aantallen	JGZ 4-18 jaar	-23.010
Wijziging a.g.v. aanpassing tarief	Basistaken	2.272
Wijziging a.g.v. aanpassing tarief	JGZ 0-4 jaar	1.201
Wijziging a.g.v. aanpassing tarief	JGZ 4-18 jaar	-762
Taakstelling	Toezicht WMO (vervallen taakstelling 'Trapje op, trapje af)	50.000
Overig	Wijzigingen vaccinatieschema in Rijksvaccinatieprogramma (RVP)	89.666
Overig	CAO-ontwikkeling woon-werkregeling	300.000
Overig	Impact huisvestingskosten CB-locaties	71.504
Overig	Impact WKO-inspecties (excl. indexatie)	-16.067
Overig	Skip die Trip	146.085
Overig	Regionaal Actieplan Suïcidepreventie	PM
Overig	Toevoeging vaccinaties maternale griep, rotavirus en RS-virus aan gemeentefonds	PM
Gemeentelijke bijdrage 2027	**Basistaken beleidsbegroting 2027**	**31.373.362**

Samenvatting van de ontwikkeling en het financieel effect op de gemeentelijke bijdrage

Op basis van bovenstaande opstelling hebben de volgende ontwikkelingen een financieel effect op de gemeentelijke bijdrage voor 2027:

Bedragen x € 1

Ontwikkeling	Financieel effect
De basistaken worden geïndexeerd met het indexatiepercentage zoals voorgeschreven in de kadernota 2026	1.192.818
Teruggave hogere indexatie t.o.v. nieuwe CAO (lonen)	-447.000
De gemeentelijke bijdrage is deels gebaseerd op de inwoneraantallen. Deze aantallen worden vermenigvuldigd met een bijdrage voor de betreffende groep. Hierdoor ontstaat een stijging als gevolg van de inwoneraantallen	70.352
Naast de stijging door de inwoneraantallen is er ook een prijseffect van het tarief 2027 ten opzichte van 2026. Dit veroorzaakt een stijging als gevolg van aanpassing van het tarief	2.711
Dit betreft correctie van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van de vervallen taakstelling ‘Trapje op, trapje af’ conform besluitvorming algemeen Bestuur	50.000
Door wijzigingen in het vaccinatieschema in het Rijksvaccinatieprogramma is eenmalig een bedrag ter beschikking gesteld via het gemeentefonds	89.666
In de nieuw vastgestelde CAO is een regeling voor woon-werk verplicht geworden	300.000
De impact van de huisvestingskosten van de CB-locaties wordt jaarlijks doorberekend aan de deelnemende gemeenten	71.504
De impact van de WKO-inspecties op basis van gemiddelden over de laatste 3 jaren worden jaarlijks doorberekend aan de gemeenten	-16.067
Voor de aansluiting bij het project Skip die Trip worden voor 2027 en 2028 de hiervoor benodigde middelen in rekening gebracht bij de gemeenten	146.085
Totaal effect op de gemeentelijke bijdrage	**1.460.069**

Gemeentelijke bijdrage: overzicht per gemeente

Bedragen x € 1

Gemeenten	Aantal inwoners	Aantal kinderen 0-3 jaar	Aantal kinderen 4-18 jaar	Infectieziekte bestrijding	Jeugd en gezin 4-18 jaar	Jeugd en gezin 0-3 jaar	Rijks-vaccinatie-programma	Inspecties Wet Kinder-opvang	Lokaal gezondheids-beleid	Gezonde en veilige leef-omgeving	Kwetsbare groepen	Uitbreiding taken lijk-schouwer	GGD West-Brabant
Altena	58.726	2.467	10.170	412.759	690.484	1.054.368	166.017	119.510	223.951	229.318	180.934	11.745	3.089.086
Alphen-Chaam	10.539	366	1.570	74.074	78.298	167.590	26.571	23.610	40.190	41.153	32.471	2.108	486.065
Baarle-Nassau	7.205	235	998	50.671	58.235	105.081	15.617	6.765	27.492	28.151	22.211	1.441	315.664
Bergen op Zoom	70.194	-	10.678	493.362	704.915	-	63.297	110.889	267.683	274.100	216.267	14.039	2.144.552
Breda	188.779	6.970	28.856	1.326.843	2.076.513	2.836.497	540.634	347.522	719.904	737.160	841.804	37.756	9.464.633
Drimmelen	28.295	1.041	4.106	198.873	220.229	504.147	64.853	34.752	107.902	110.488	87.177	5.659	1.334.080
Etten-Leur	45.457	1.679	7.450	319.497	591.557	752.906	125.358	81.575	173.349	177.504	140.053	9.091	2.370.890
Geertruidenberg	21.944	777	3.340	154.235	252.304	352.902	60.104	44.700	83.683	85.689	67.609	4.389	1.105.615
Halderberge	31.347	1.122	4.700	220.324	329.008	500.424	76.913	62.209	119.541	122.406	96.580	6.269	1.533.674
Moerdijk	38.273	-	5.643	269.004	408.466	-	34.887	90.860	145.953	149.451	117.919	7.655	1.224.195
Oosterhout	58.380	2.244	9.095	410.327	556.843	935.934	151.469	101.073	222.631	227.967	179.868	11.676	2.797.788
Roosendaal	77.721	-	11.578	546.266	790.911	-	73.042	138.346	296.387	303.491	239.458	15.544	2.403.445
Rucphen	23.995	-	3.316	168.650	188.656	-	17.990	37.007	91.505	93.698	73.928	4.799	676.233
Steenbergen	24.567	-	3.467	172.671	211.492	-	20.677	39.129	93.686	95.931	75.691	4.913	714.190
Woensdrecht	22.194	-	3.105	155.991	202.738	-	19.229	55.842	84.637	86.665	68.380	4.439	677.921
Zundert	22.809	831	3.147	160.314	181.486	356.585	53.432	32.630	86.982	89.066	70.274	4.562	1.035.331
Totaal	**730.425**	**17.732**	**111.219**	**5.133.861**	**7.542.135**	**7.566.434**	**1.510.090**	**1.326.419**	**2.785.476**	**2.852.238**	**2.510.624**	**146.085**	**31.373.362**

Gemeentelijke bijdrage: meerjarenoverzicht per gemeente

Bedragen x € 1

Gemeenten	Totaal bijdrage deelnemende gemeenten 2027	Totaal bijdrage deelnemende gemeenten 2028	Totaal bijdrage deelnemende gemeenten 2029	Totaal bijdrage deelnemende gemeenten 2030	Totaal bijdrage deelnemende gemeenten 2031
Altena	3.089.086	3.216.356	3.348.870	3.486.844	3.630.502
Alphen-Chaam	486.065	506.091	526.942	548.652	571.256
Baarle-Nassau	315.664	328.669	342.211	356.310	370.990
Bergen op Zoom	2.144.552	2.232.908	2.324.903	2.420.689	2.520.422
Breda	9.464.633	9.854.576	10.260.584	10.683.320	11.123.473
Drimmelen	1.334.080	1.389.044	1.446.273	1.505.859	1.567.901
Etten-Leur	2.370.890	2.468.571	2.570.276	2.676.171	2.786.429
Geertruidenberg	1.105.615	1.151.166	1.198.594	1.247.976	1.299.393
Halderberge	1.533.674	1.596.861	1.662.652	1.731.153	1.802.477
Moerdijk	1.224.195	1.274.632	1.327.147	1.381.825	1.438.756
Oosterhout	2.797.788	2.913.057	3.033.075	3.158.037	3.288.149
Roosendaal	2.403.445	2.502.467	2.605.569	2.712.918	2.824.690
Rucphen	676.233	704.094	733.102	763.306	794.755
Steenbergen	714.190	743.615	774.252	806.151	839.364
Woensdrecht	677.921	705.851	734.932	765.212	796.738
Zundert	1.035.331	1.077.987	1.122.400	1.168.643	1.216.791
Totaal	**31.373.362**	**32.665.945**	**34.011.781**	**35.413.067**	**36.872.085**

Financiële ontwikkelingen meerjarenoverzicht

De bijdragen per gemeente in het meerjarenoverzicht worden jaarlijks geïndexeerd in lijn met het afgesproken percentage van de kadernota.
In het meerjarenoverzicht zijn nog geen andere ontwikkelingen verwerkt.

4. Samenwerkings-verbanden

GGD West-Brabant

Hét Service Centrum (HSC)

Hét Service Centrum is een samenwerkingsverband tussen de GGD West-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, de RAV Brabant Midden-West-Noord en GGD Noord- en Oost-Gelderland met als doel het gezamenlijk uitvoeren van de ondersteunende diensten. De samenwerking en de verdeling van de kosten en risico's zijn vastgelegd in een overeenkomst 'Kosten voor gemene rekening'. Zowel de kosten als de risico's zijn over de deelnemende partijen verdeeld, waarmee het risico van Btw-heffing is afgedekt. De GGD Hart voor Brabant treedt op als penvoerder. Het bestuur van HSC wordt gevormd door de directeuren van de deelnemende gemeenschappelijke regelingen.

Team Gezondheid, Milieu en Veiligheid (GMV)

Dit samenwerkingsverband bestaat sinds 1994 en hierbinnen hebben de drie GGD'en in Brabant hun krachten op het gebied van gezondheid, milieu en veiligheid gebundeld om slagvaardig en effectief te kunnen opereren. Gezondheid en aandacht voor de beleving van de inwoners ten aanzien van gezondheid, milieu en veiligheid staan hierbij centraal. De deelnemende GGD'en zijn zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit en de producten van het Team Gezondheid, Milieu en Veiligheid. De vestigingsplaats is Breda. De kosten van dit team worden verdeeld over de deelnemende GGD'en op basis van inwoneraantallen. De GGD West-Brabant treedt op als penvoerder en werkgever.

GHOR Midden- en West-Brabant

De GGD Hart voor Brabant, de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) en de GGD West-Brabant hebben sinds 1 januari 2014 een samenwerkingsovereenkomst in het kader van de GHOR-taken in Midden- en West-Brabant. Deze samenwerking ligt vast in een overeenkomst 'Kosten voor gemene rekening', met daarin de verdeling van kosten en risico's tussen de deelnemende partijen. De Directeur Publieke Gezondheid West-Brabant is verantwoordelijk voor de uitvoering van de GHOR-taken in Midden- en West-Brabant. De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant bekostigt de GHOR-taken. Daarvoor legt de VRMWB middels haar jaarstukken inhoudelijk en financieel verantwoording af. De werkwijze van de GHOR volgt de systematiek van de GGD West-Brabant.

Samenwerking Forensische Geneeskunde

Als gevolg van een landelijke opdracht voor bovenregionale samenwerking op het niveau van de 10 regionale politie-eenheden intensiveren wij vanaf 2024 onze samenwerking met GGD Zeeland en GGD Hart voor Brabant voor politie-eenheid Zeeland-West-Brabant. Vanaf 2026 werken we in een centrummodel samen waarbij de GGD West-Brabant penvoerder is.
Door de samenwerking kunnen we voorzien in de dekking van forensische geneeskunde binnen het verzorgingsgebied van partijen. Daarnaast kunnen we de taken op het vereiste kwalitatieve niveau en op efficiënte en effectieve wijze uitvoeren.

Daarnaast bestaat een aantal samenwerkingen in het bestuurlijk netwerk:

- Stichting West-West
- TransMuraalZorgnetwerk (TMZ)
- Grip op kwetsbaarheid West-Brabant West
- Convenant OGGZ
- Samenwerking Crisismeldpunt
- Care Innovation Centre (CIC) West-Brabant
- Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Tranzo
- Academische Werkplaats AMPHI
- Academische Werkplaats Jeugd
- Academische Werkplaats Gezonde Leefomgeving
- Risk Factory West-Brabant

5. Onderhoud kapitaalgoederen

GGD West-Brabant

De kwaliteit van ons vastgoed draagt direct bij aan het optimaal functioneren van het primaire proces. Daarnaast blijft het belangrijk dat de waarde en aantrekkelijkheid van ons vastgoed op peil blijven. Dit geldt zowel voor de hoofdlocatie als voor de nevenlocaties. Voor deze locaties zijn onderhoudscontracten afgesloten voor installaties en bouwkundige componenten. Hierbij is relevant dat een groot deel van de locaties eigendom is van de deelnemende gemeenten, waardoor de vastgoedportefeuille van GGD West-Brabant zelf beperkt is.

Voor overige kapitaalgoederen, zoals multifunctionals, archiefstellingen en telefonievoorzieningen, zijn onderhoudscontracten afgesloten om de functionaliteit en levensduur te waarborgen. Bij lease- of huurovereenkomsten wordt het onderhoud opgenomen in de betreffende contracten.

Er is een investeringsbegroting opgesteld, met een investeringskrediet van € 750.000. De hieruit voortvloeiende kosten en bijbehorend groot en klein onderhoud zijn opgenomen in de beleidsbegroting 2027.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Beleidsbegroting 2026	Beleidsbegroting 2027
Bouwkosten/verbouwingen	250	250
Bedrijfsauto	-	-
Inventaris	250	250
Telefooninstallatie	-	-
Apparatuur/programmatuur	200	200
Medische inventaris	50	50
Totaal investeringen	**750**	**750**

GGD West-Brabant beschikt echter niet over een voorziening voor groot onderhoud zoals bedoeld in het BBV, en heeft daarom ook geen beheerplannen opgesteld die zouden leiden tot een dergelijke voorziening. Uitgaven voor groot onderhoud worden vanuit de bestemmingsreserve huisvesting gedekt.

Ontwikkelingen - actualisatie huisvestingsbeleid

In 2026 zijn wij gestart met de actualisatie van ons huisvestingsbeleid. Dit traject wordt samen met interne stakeholders en deelnemende gemeenten doorlopen, waarbij wij het gesprek aangaan over toekomstbestendige huisvesting, gewenste functionaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en financieringsmogelijkheden. De uitkomsten uit dit traject verwachten wij in 2027 te kunnen verwerken in de beleidsbegroting van 2028.

De actualisatie van het huisvestingsbeleid kan de komende jaren brede impact hebben: van het herijken van het meerjarig investeringsplan en het aanpassen van noodzakelijk groot en klein onderhoud, tot wijzigingen in de inzet van de bestemmingsreserve huisvesting. Daarnaast kunnen mogelijke locatie optimalisaties of samenwerkingskansen gevolgen hebben voor exploitatiekosten en de organisatie van onze dienstverlening. Ook duurzaamheidsambities en veranderende functionele eisen aan huisvesting kunnen leiden tot aanvullende financiële en organisatorische keuzes binnen de meerjarenbegroting.

Deze herijking van ons huisvestingsbeleid kan daarmee leiden tot een aanpassing van de investeringsplanning voor de komende jaren. Verdere besluitvorming hierover volgt na afronding van het traject in 2026.

6. Financiering

GGD West-Brabant

Liquiditeitsbeheer

Het werkkapitaalbeslag wordt zoveel mogelijk beperkt door een snelle facturering. De gemeentelijke bijdragen en de dienstverlening aan derden worden zoveel mogelijk vooraf en per kwartaal gefactureerd. Hierdoor en door de ontvangst van voorschotbedragen voor de Specifieke uitkeringen kunnen de kortlopende schulden worden betaald uit de beschikbare middelen en doet het aantrekken van korte financiering zich alleen in uitzonderlijke situaties voor.

Kasgeldbeheer

De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto-vlottende schuld van een decentraal overheidsorgaan in een bepaald kwartaal niet hoger mag zijn dan een wettelijk bepaald percentage (8,2%). In de onderstaande tabel staat de positie van de GGD West-Brabant. Hieruit blijkt dat er geen sprake is van vlottende schulden en daardoor onder de kasgeldlimiet blijven.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroot 2026	Begroot 2027
1 Toegestane kasgeldlimiet in procenten van de grondslag in een bedrag	**3.602**	**3.957**
2 Totale omvang vlottende korte schuld	**-**	**-**
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	-	-
Schuld in rekening-courant	-	-
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	-	-
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	-	-
3 Totaal vlottende middelen	**9.570**	**10.309**
Contante in kas	3	3
Tegoeden in rekening-courant	33	11
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	9.534	10.295
4 Toets kasgeldlimiet	**-**	**-**
Totaal netto-vlottende schuld (2-3)	9.570	9.534
Toegestane kasgeldlimiet	3.602	3.957
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	**13.172**	**14.266**

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel de rentegevoeligheid van de portefeuille van leningen met een looptijd van één jaar of langer te beperken. Dit komt erop neer dat het renterisico in een bepaald jaar niet meer mag bedragen dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotingstotaal.

Bedragen x € 1.000

Nr.	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Renterisico					
1	Renteherzieningen op leningen o/g	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
2	Betaalde aflossingen	163	163	163	163
3	Renterisico (1+2)	163	163	163	163
4	Renterisiconorm	9.651	9.957	10.361	10.792
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	9.488	9.794	10.198	10.629
5b	Overschrijving renterisiconorm (3>4)	-	-	-	-
Renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal	48.256	49.785	51.803	53.961
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4	Berekende renterisiconorm (4a*4b)	9.651	9.957	10.361	10.792

Het overzicht laat zien dat er voldoende ruimte is ten opzichte van de renterisiconorm.

Overzicht leningen

Voor de uitvoering van het huisvestingsplan zijn in 2007 leningen aangetrokken voor een totaalbedrag van € 8.500.000 op basis van liquiditeitsprognoses voor de korte en voor de lange termijn. Voor de inwendige aanpassing van het nieuwe pand ad € 2.000.000 is een lening aangetrokken voor een periode van 20 jaar en voor het gebouw van 30 jaar (aflossing in 40 jaar: restant som € 1.625.000 na 30 jaar). De eerstgenoemde lening is in 2025 vervroegd afgelost.

Bedragen x € 1

Omschrijving	Ingangs-datum	Einddatum	Hoofdsom	Rente perc.	Saldo begin 2027	Aflossingen 2027	Rente 2027	Saldo eind 2027
BNG nr. 40.102215	02-07-2007	tot 1-7-2038	6.500.000	4,31%	3.575.000	162.500	157.584	3.412.500
Totaal langlopende leningen			**6.500.000**		**3.575.000**	**162.500**	**157.584**	**3.412.500**

Voorschriften op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor decentrale overheden

Het Rijk heeft op 17 maart 2016 het definitieve wijzigingsbesluit vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gepubliceerd. De wijzigingen beogen de toegankelijkheid van de begrotingen en jaarrekeningen van gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen te vergroten door de wijze waarop cijfers worden gepresenteerd te veranderen en daarin meer eenheid te brengen.

Voorgeschreven wordt dat de ramingen en realisatiecijfers in het kader van de begrotingsuitvoering opgesteld worden aan de hand van vastgestelde taakvelden. Aan de afzonderlijke taakvelden worden vervolgens de bijbehorende baten en lasten toegerekend. In het onderstaande overzicht is de begroting 2027 van de GGD West-Brabant onderverdeeld naar de taakvelden.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving		Baten	Lasten	Saldo
0.1	Bestuur	-	97	-97
0.4	Overhead	597	13.463	-12.866
0.5	Treasury	224	-	224
0.10	Mutaties reserves	553	178	375
0	**Bestuur en ondersteuning**	**1.374**	**13.738**	**-12.364**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.994	2.994	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	531	198	333
1	**Veiligheid**	**3.525**	**3.192**	**333**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.327	932	395
6.5	Arbeidsparticipatie	75	207	-132
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	50	106	-56
6	**Sociaal domein**	**1.452**	**1.245**	**207**
7.1	Volksgezondheid	42.129	30.081	12.048
7	**Volksgezondheid en milieu**	**42.129**	**30.081**	**12.048**

Met ingang van de begroting 2017 schrijft het BBV voor dat we de overheadkosten begroten op een centrale begrotingspost. In deze begrotingspost zijn de huisvestingslasten, de automatiseringslasten en diverse materiële overheadlasten (drukwerk, catering et cetera) opgenomen. Daarnaast zijn de personele lasten opgenomen van die functies die we op grond van de 'notitie overhead' van de commissie BBV kwalificeren als overhead.

In de begroting per taakveld is terug te vinden welke baten en lasten voor de GGD West-Brabant in het taakveld 0.4 overhead zijn opgenomen.

7. Weerstands vermogen

GGD West-Brabant

Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre GGD West-Brabant financiële tegenvallers kan opvangen zonder dat dit leidt tot beleidsombuigingen of bezuinigingen. Daarnaast biedt een weerstandsvermogen binnen een gemeenschappelijke regeling ook ruimte om eventuele jaarrekeningtekorten op te vangen, zonder direct een aanvullende bijdrage van deelnemende gemeenten te hoeven vragen. GGD West-Brabant is een organisatie met wettelijke taken, plustaken en daarnaast markttaken. Voor de plus- en markttaken kan niet vanzelfsprekend teruggevallen worden op de gemeenten bij negatieve ontwikkelingen. Bij positieve ontwikkelingen dragen deze echter wel bij aan het resultaat (en dus mogelijk een teruggave aan de gemeenten).

Beleid omtrent weerstandsvermogen en risico's

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De *beschikbare* weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover GGD West-Brabant beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, zijnde de reserves en voorzieningen.
- De *benodigde* weerstandscapaciteit: alle risico's waarvoor geen specifieke budgettaire reserveringen zijn genomen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Dit vermogen tot het kunnen absorberen van de gewogen risico's wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer. Indien het verhoudingspercentage van het weerstandsvermogen onder de streefverhouding van 100% ligt, zal het algemeen bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening en resultaatsbestemming hierover een besluit nemen.

Om de normen voor de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen, zijn de risico's financieel vertaald. Door de financiële gevolgen van de individuele risico's bij elkaar op te tellen, zou een te negatief oordeel over het weerstandsvermogen kunnen ontstaan. Het is namelijk vrijwel zeker dat niet alle risico's zich tegelijkertijd of in de maximale omvang zullen voordoen.

Kengetallen

De hieronder vermelde kengetallen geven een eenvoudiger inzicht in de financiële positie van de GGD West-Brabant.

Kengetallen	Begroot 2027	Begroot 2026	Begroot 2025	Realisatie 2025
Netto schuldquote	-8%	-2%	1%	-6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-8%	-2%	1%	-6%
Solvabiliteitsratio	34%	23%	26%	38%
Weerstandsvermogen	82%	99%	100%	82%

Zoals aangegeven onder het beleid omtrent weerstandsvermogen en risico's is de streefverhouding van het weerstandsvermogen 100% voor de GGD West-Brabant. Voor 2027 is het geprognotiseerde weerstandsvermogen 82%. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van de (financiële) risico's die wij hebben geïdentificeerd waaronder de frictiekosten als gevolg van afbouw van subsidie inkomsten en projecten, de extra kosten voor het traject *Samen sterker* en het toegenomen risico op het gebied van datalekken en cyberaanvallen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de GGD West-Brabant bestaat uit:

Bedragen x € 1.000

Specificatie weerstandscapaciteit	Beleids-begroting 2027	Beleids-begroting 2026	Beleids-begroting 2025	Realisatie 2025
Algemene Risico Reserve GGD West-Brabant	2.338	2.338	2.296	2.338
Bestemmingsereserve risico plustaken	1.012	812	852	812
Bestemmingsreserve JGZ 0-4	-	-	2	-
Totaal	**3.350**	**3.150**	**3.150**	**3.350**

Benodigde weerstandscapaciteit op basis van de risico-inventarisatie

GGD West-Brabant definieert een risico als een gebeurtenis of omstandigheid met potentieel nadelige financiële gevolgen voor de organisatie. In de risicoanalyse zijn de belangrijkste risico's beschreven die voorzienbaar zijn bij een reguliere begrotingsuitvoering.

Het identificeren van risico's is een onderdeel van de planning & control cyclus en daarbij worden maatregelen getroffen, kansen ingeschat en de financiële impact bepaald. Het bestuur wordt daarover geïnformeerd via de reguliere planning en verantwoordingsproducten. Indien zich een risico voordoet dat niet binnen de reguliere begrotingsuitvoering kan worden opgevangen, wordt de beschikbare weerstandscapaciteit aangesproken. Uitgedrukt in een percentage wordt gestreefd naar een dekkingsratio van 100%.

Risicotabel

Bedragen x € 1.000

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico	Verwacht risico 2024	Verwacht risico 2025	Toelichting 2025	Mitigeren van risico 2025
Inkomsten	Frictiekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke bijdrage voor basistaken algemeen en JGZ 4+	Vermindering van de bekostiging in verhouding tot het vermogen tot aanpassen van de vaste kosten.	30%	1.048	563	314	Het risico is nog steeds actueel op basis van de toekomstige ontwikkelingen bij de gemeenten. Aangezien de bestuurlijke opdracht van 4% t.o.v. de gemeentelijke bijdrage in de beleidsbegroting van 2026 is verwerkt, schatten wij de kans op een verdere verlaging van de gemeentelijke bijdrage in als laag.	We monitoren de gemeentelijke ontwikkelingen nauwlettend, sturen op geleidelijke aanpassing van vaste kosten via strategische personeels- en formatieplanning en borgen tijdige bestuurlijke afstemming wanneer bijsturing nodig is.
Inkomsten	Frictiekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke opdrachten / afname van plustaken	Vermindering van de bekostiging in verhouding tot het vermogen tot aanpassen van de vaste kosten.	30%	1.449	700	435	Bij de plustaken zien we dat gemeenten terughoudend zijn met het aangaan van nieuwe verplichtingen. Daardoor verwachten wij dat de afname van plustaken de komende jaren lager zal uitvallen, mede gezien de financiële en organisatorische ontwikkelingen bij gemeenten. Tegelijkertijd schatten wij de kans op dit risico lager in, omdat een deel van de plustaken inmiddels is verlaagd door de overheveling naar de gemeentelijke bijdrage (onderdeel WKO), waardoor het resterende risicovol volume kleiner is geworden.	We sturen actief op formatie-aanpassing via strategische personeelsplanning, benutten natuurlijk verloop en bewaken de financiële impact, zodat frictiekosten beheersbaar blijven bij afname van plustaken.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico	Verwacht risico 2024	Verwacht risico 2025	Toelichting 2025	Mitigeren van risico 2025
Inkomsten	Frictiekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke bijdrage voor JGZ 0-4	Vermindering van de bekostiging in verhouding tot het vermogen tot aanpassen van de vaste kosten.	0%	250	13	0	Door de toevoeging van de doorlopende lijn binnen de gemeente Breda en het stabiele aantal 0-4 jarigen binnen de deelnemende gemeenten hebben wij de kans dat het risico zich voordoet verlaagd naar nihil.	Risico korte termijn is erg laag. Geen aanvullende acties t.a.v. mitigeren van risico.
Inkomsten	Frictiekosten als gevolg van de afbouw van subsidieinkomsten of -projecten	Vermindering van de bekostiging in verhouding tot het vermogen tot aanpassen van de vaste kosten.	30%	3.025	291	908	De financiering van specifieke uitkeringen, zoals de structurele versterking pandemische paraatheid en SPUK COVID, blijft onzeker door landelijke beleidswijzigingen, tijdelijke toekenningen en mogelijke bezuinigingen. Daarnaast bestaat het risico dat tijdelijke subsidies, projectgelden en marktinkomsten wegvallen of fluctueren, terwijl hiermee momenteel deels structurele activiteiten worden bekostigd. Ook herijkingen binnen de IZB-pijlers, aflopende transitiemiddelen en nieuwe bovenregionale taken vergroten de financiële onzekerheid. Deze risico's nemen verder toe doordat de omvang en effecten van deze geldstromen in onze eigen GGD-begroting de afgelopen jaren substantieel zijn toegenomen, waardoor eventuele wegvallende financiering direct grotere begrotingsimpact heeft.	Op zoek naar alternatieve financieringsbronnen, begeiden van personeel naar ander werk, werken met flexibel personeel.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico	Verwacht risico 2024	Verwacht risico 2025	Toelichting 2025	Mitigeren van risico 2025
Inkomsten	Fluctaties inkomsten Reizigerszorg	Vermindering van de bekostiging in verhouding tot het vermogen tot aanpassen van de vaste kosten.	30%	450	100	135	In 2024 en 2025 zijn de inkomsten op Reizigerszorg verder toegenomen door het op orde brengen van de benodigde formatie en het positieve economische klimaat. Gezien de huidige geopolitieke ontwikkelingen bestaat het risico dat de opbrengsten uit reizigersvaccinaties minder hard zullen groeien danwel een (lichte) daling laten zien. Wij schatten deze kans laag in.	Financiele risico's kunnen voor korte-midden lange termijn gemitigeerd worden door reserve markttaken.
Aansprakelijkheid	Verantwoording rechtmatigheid uitvoering van regelingen penvoerder-schappen	Als penvoerder is de GGD in de meeste gevallen aansprakelijk voor een correcte verantwoording en op de rechtmatigheid van binnen het penvoerderschap bestede middelen. Ook voor participerende partners.	0%	485	49	0	Aangezien wij de rechtmatigheid van al onze bestedingen nauwlettend in de gaten houden, schatten wij dit risico in als nihil.	N.v.t.
Primaire taken	Crisisondersteuning (niet GHOR)	Casuïstiek van de opschaling en inzet rondom camping-interventies heeft laten zien dat er in het verlengde van reguliere GGD-taken ook een crisis situatie kan ontstaan, waarin normale capaciteit niet toereikend is. Ook in 2023 is er vaker beroep gedaan op de organisatie. Om voldoende capaciteit te houden ook in de toekomst zal de vergoedingsregeling uitgebreid worden.	10%	500	150	50	Binnen de organisatie kan een crisisachtige situatie zich voordoen waarbij de reguliere capaciteit tekortschiet en de vraag naar opschaling toeneemt. Bij crisistaken spelen aanvullende risico's, zoals onverwachte piekbelasting, inzet van schaarse expertise en het tijdelijk moeten afschalen van reguliere werkzaamheden. Hierdoor ontstaat een financieel en operationeel risico dat niet altijd binnen de bestaande formatie kan worden opgevangen.	We borgen opschalingsafspraken, monitoren capaciteitsdruk continu en plannen tijdig aanvullende inzet, zodat crisistaken zo veel mogelijk binnen beschikbare middelen kunnen worden opgevangen.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico	Verwacht risico 2024	Verwacht risico 2025	Toelichting 2025	Mitigeren van risico 2025
Primaire taken	Hogere kosten voor het uitvoeren van basistaken	Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt is het lastig om openstaande vacatures in te vullen met name voor specialitische functies.	50%	1.000	400	500	Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt blijven met name specialistische functies lastig te vervullen. Hierdoor ontstaat het risico dat vacatures langer openstaan en externe inhuur noodzakelijk blijft. Hoewel het verder invullen van vacatures zal bijdragen aan het verminderen van externe inhuur, kan dit niet op korte termijn volledig worden gerealiseerd. Daardoor blijven de kosten voor het uitvoeren van basistaken onder druk staan, met een mogelijk structureel hoger kostenniveau als gevolg.	We beperken de kostenstijging door gerichte strategische personeelsplanning, versnellen van wervingsinspanningen en het terugdringen van externe inhuur waar mogelijk.
Primaire taken	Arrestantenzorg	De politie voert een marktverkenning uit om de arrestantenzorg aan te besteden.	100%	125	125	125	De aanbesteding die door de politie is uitgevoerd heeft niet geleid tot een gunning aan GGD West-Brabant. Dit betekent dat vanaf oktober 2026 de opbrengsten voor de GGD vervallen. Aangezien de diensten ook werden ingevuld door externe inhuur verwachten wij dat de totale impact uitkomt op € 125.000.	N.v.t.
Bedrijfsvoering	Aansprakelijk-heidsrisico's (o.a. juridische aansprakelijkheid)	Inlenersaansprakelijkheid, aanbesteding, datalek.	30%	500	100	150	Dit is een risico dat jaarlijks terugkeert.	We beperken het risico door strikte naleving van juridische verplichtingen, periodieke controle van contracten en procedures, en continue aandacht voor privacy- en dataveiligheid.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico	Verwacht risico 2024	Verwacht risico 2025	Toelichting 2025	Mitigeren van risico 2025
Bedrijfsvoering	Fiscaal	Niet aantoonbaar juist toepassen van fiscale wet- en regelgeving waardoor het risico bestaat op naheffingen en boetes.	50%	260	0	130	Als organisatie lopen we het risico dat fiscale wet- en regelgeving niet altijd aantoonbaar juist wordt toegepast, bijvoorbeeld door onvolledige documentatie of onjuiste interpretatie van regels. Hierdoor bestaat de kans op naheffingen, boetes en reputatieschade, wat zowel financiële als organisatorische impact kan hebben. Het is daarom essentieel om fiscale processen goed te borgen en regelmatig te toetsen.	Het inwinnen van fiscaal advies indien twijfel bestaat over interpretatie en toepassing van (nieuwe) wet- en regelgeving en het up to date houden van het kennisniveau van de betreffende medewerkers door het volgen van cursussen op dit gebied
Bedrijfsvoering	Kostenstijgingen actualisatie functieboek	GGD West-Brabant heeft het afgelopen jaar haar functieboek herijkt en de medewerkers opnieuw ingeschaald, conform de HR21 methodiek. Het herijken van het functieboek heeft ervoor gezorgd dat een aantal functies naar boven is bijgesteld en de personeelskosten voor de GGD daardoor de komende jaren toenemen (los van andere ontwikkelingen). De GGD heeft drie jaar nodig om deze ontwikkeling met ombuigingen, natuurlijk verloopt etc. zelf te kunnen opvangen.	50%	225	169	113	Als gevolg van de afronding en implementatie van het nieuwe functieboek zijn frictiekosten ontstaan. Naast natuurlijk verloop, trachten wij met strategische personeelsplanning deze kosten minimaal te houden.	We beperken frictiekosten door strategische personeelsplanning, benutting van natuurlijk verloop en gerichte ombuigingen om de kostenstijging binnen de bestaande middelen op te vangen.
Bedrijfsvoering	Niet voldoen aan AVG-verplichtingen met als gevolg dat boetes worden opgelegd	Toenemende complexiteit van de AVG-verplichtingen en een sterk groeiend datagebruik binnen de organisatie.	10%	931	70	93	Toenemende en complexere AVG-eisen leggen een groeiende druk op de capaciteit binnen de organisatie. Hierdoor bestaat het risico dat naleving onvoldoende geborgd is.	Wij zetten maximaal in op naleving AVG-beleid en hebben hiervoor een FG-functionaris binnen de GGD die hierop toeziet.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico	Verwacht risico 2024	Verwacht risico 2025	Toelichting 2025	Mitigeren van risico 2025
Bedrijfsvoering	Hoger kostenniveau HSC; GGD West-Brabant heeft invloed op kostenniveau HSC maar heeft hierin te maken met andere partners	HSC zit in een fase van aanpassing en verhoging van productiviteit en kwaliteit. Daarbij beschikt HSC niet over reserves of risicomiddelen.	50%	250	75	125	Het HSC bevindt zich in een fase waarin processen worden heringericht en de dienstverlening wordt doorontwikkeld om beter aan te sluiten op de behoeften van de GGD-en en de RAV terwijl er geen reserves of risicomiddelen beschikbaar zijn. Door prijsstijgingen die naar verwachting hoger uitvallen dan de beschikbare indexaties neemt het risico op een oplopend kostenniveau toe. Tegelijkertijd groeit de druk op de dienstverlening, doordat de vraag in zowel complexiteit als volume toeneemt. Hierdoor komt de kwaliteit van de dienstverlening onder het huidige financieringsniveau steeds meer onder druk te staan en ontstaat het risico dat aanvullende middelen nodig zijn om aan de toenemende verwachtingen te voldoen.	We bewaken de kostenontwikkeling actief, maken tijdige afspraken met HSC over budget en dienstverlening en brengen financiële consequenties bestuurlijk in wanneer bijsturing nodig is.
Bedrijfsvoering	Afhankelijkheid van ICT in relatie tot continuiteit van de uitvoering	Door toenemend belang voor de bedrijfsvoering en door het steeds opener karakter van ICT, is de continuïteit van bedrijfsprocessen in zeer hoge mate afhankelijk van de juiste en betrouwbare beschikbaarheid van ICT. Daarnaast kan stroomuitval o.i.d. direct gevolg hebben voor de voorraad vaccinaties.	0%	147	7	0	Dit risico is vanaf 2025 ondergebracht in het totale risico van datalekken en cyberaanvallen.	N.v.t.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico	Verwacht risico 2024	Verwacht risico 2025	Toelichting 2025	Mitigeren van risico 2025
Bedrijfsvoering	Huurdersrisico	Deel van het pand aan de Doornboslaan wordt verhuurd. Als huurder opzegt vallen inkomsten weg.	30%	150	0	45	De huur van de vierde verdieping loopt over één jaar af. Dit vraagt om actieve monitoring, mede omdat eerdere ervaringen laten zien dat het opnieuw verhuren van deze ruimte lastig kan zijn. Tegelijkertijd worden de toekomstige mogelijkheden en benutting van deze verdieping meegenomen in de ontwikkeling van de huisvestingsvisie. Zolang hierin nog geen definitieve keuzes zijn gemaakt, blijft sprake van een financieel risico op leegstand of hogere huisvestingskosten.	We monitoren de contracttermijnen actief, verkennen tijdig alternatieve verhuurmogelijkheden en betrekken de vierde verdieping in de huisvestingsvisie om het risico op leegstand en kostenstijging te beperken.
Bedrijfsvoering	Hoofdkantoorkosten	Wij zien substantiële stijgingen voor onze huisvestingskosten. In het kader van bezuinigingen van 4% zullen wij ons maximaal inspannen om deze kostenstijging zelfstandig te absorberen. Dit willen we doen o.a. door actualisatie van het huisvestingsbeleid.	0%	250	125	0	De stijgende huisvestingskosten zijn inmiddels grotendeels binnen de begroting opgevangen. Door het “trapje-op-trapje-af”-mechanisme en het structureel oplossen van de eerdere reserve-onttrekking wordt voor 2025 nauwelijks nog risico verwacht. Om toekomstige kostenstijgingen beheersbaar te houden - ook in het licht van de 4% bezuiniging - actualiseren we onze huisvestingsvisie en blijven we deze kosten zo veel mogelijk binnen de bestaande middelen absorberen.	We actualiseren de huisvestingsvisie en sturen actief op kostenbeheersing, zodat toekomstige huisvestingskosten zoveel mogelijk binnen de bestaande middelen kunnen worden opgevangen.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico	Verwacht risico 2024	Verwacht risico 2025	Toelichting 2025	Mitigeren van risico 2025
Bedrijfsvoering	Mobiliteit personeel	Vanwege verschillende redenen kunnen frictiekosten ontstaan als gevolg van mobiliteit van medewerkers die de organisatie verlaten.	30%	506	253	152	Door natuurlijke mobiliteit en het 'trapje-op-trapje-af'-mechanisme kunnen tijdelijk frictiekosten ontstaan. Voor een organisatie van de omvang van de GGD is dit een aannemelijk en terugkerend risico, al neemt dit risico af doordat we hier actief op sturen via onze strategische personeelsplanning en inzet van de bestemmingsreserve frictiekosten.	We sturen actief op strategische personeelsplanning en tijdige herplaatsing, en gebruiken de bestemmingsreserve frictiekosten om tijdelijke frictie op te vangen.
Bedrijfsvoering	*Samen sterker*	De verkenningsfase van *Samen sterker* vraagt aanzienlijk veel kennis en capaciteit van onze organisatie, waardoor het risico ontstaat dat reguliere werkzaamheden onder druk komen te staan.	50%	750	0	375	Omdat *Samen sterker* zich in een verkennende fase bevindt, vraagt dit traject tijdelijk extra kennis en capaciteit vanuit de eigen organisatie. Dit betekent dat er keuzes moeten worden gemaakt in de inzet van beschikbare medewerkers, terwijl onze exploitatie onvoldoende middelen bevat om deze aanvullende inzet volledig op te vangen. De benodigde inzet van personeel voor *Samen sterker* heeft daardoor directe budgettaire consequenties en kan druk zetten op reguliere werkzaamheden en financiële ruimte.	We sturen actief op prioritering binnen het traject en faseren werkzaamheden, zodat de inzet van medewerkers beheersbaar blijft. Daarnaast bewaken we de benodigde capaciteit en koppelen we tijdig terug indien extra inzet of aanvullende middelen nodig zijn om impact op reguliere werkzaamheden te beperken.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico	Verwacht risico 2024	Verwacht risico 2025	Toelichting 2025	Mitigeren van risico 2025
Bedrijfsvoering	Datalekken en cyberaanvallen	Door een combinatie van toenemende digitale dreiging, onvoldoende actuele informatiebeveiligingsmaatregelen en menselijk handelen. Zie ook risico m.b.t. aansprakelijkheid.	30%	1.500	0	450	De GGD is voor zijn wettelijke taken sterk afhankelijk van digitale systemen en gegevensuitwisseling met interne en externe partijen. Tegelijkertijd neemt de complexiteit en dreiging van cyberaanvallen toe, terwijl beveiliging in hoge mate afhankelijk blijft van menselijk handelen en beschikbare capaciteit. Het risico bestaat o.a. uit juridische aansprakelijkheid, handhavend optreden door toezichthouders, financiële schade en de maatschappelijke impact a.g.v. een incident.	Het op orde brengen en houden van de informatiebeveiliging op basis van BIO en het vergroten van de bewustwording van medewerkers door structurele training en periodieke phishing-simulaties.
	Totaal			**13.801**	**3.188**	**4.099**		

8. Exploitatieresultaat

GGD West-Brabant

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Beleidsbegroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Rijksbijdrage	76	79	82	85
Gemeentelijke bijdrage	31.373	32.666	34.012	35.413
Opbrengst uit tarieven	3.899	4.060	4.227	4.401
Overige opbrengsten	12.007	12.502	13.017	13.553
Vrijval voorziening	124	124	124	124
Rentebaten	224	224	224	224
Totaal baten	**47.703**	**49.655**	**51.686**	**53.800**
Salarissen en sociale lasten	31.206	32.366	34.017	35.752
Personeel derden	1.764	1.805	1.847	1.889
Overige personeelskosten	1.900	1.944	1.989	2.035
Kapitaallasten	704	704	704	704
Toevoegingen aan voorzieningen	106	106	106	106
Materiele Kosten Hét Service Center	2.976	3.044	3.114	3.186
Overige bedrijfskosten	9.264	9.494	9.711	9.981
Rentelasten	158	144	137	130
Totaal lasten	**48.078**	**49.607**	**51.625**	**53.783**
Totaal saldo van baten en lasten	**-375**	**48**	**61**	**17**
Toevoeging bestemmingsreserve monitors	-18	-18	-18	-18
Toevoeging bestemmingsreserve huisvesting	-160	-160	-160	-160
Onttrekking bestemmingsreserve huisvesting	142	130	117	161
Onttrekking bestemmingsreserve frictiekosten	411	-	-	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**375**	**-48**	**-61**	**-17**
Geraamd resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**

9. Incidentele baten en lasten

GGD West-Brabant

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Raming 2027			Raming 2028			Raming 2029			Raming 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Dotatie reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	553	553	-	130	130	-	117	117	-	161	161
Incidentele baten en lasten (saldo)	553		-553	130		-130	117		-117	161	-	-161
Saldo incidentele baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

De incidentele baten en lasten betreft de onttrekkingen uit de reserves. Hiertegenover staan voor hetzelfde bedrag incidentele lasten in de exploitatie.

De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief. Door het betrekken van de eindcijfers uit het overzicht van incidentele baten en lasten bij het begrotingssaldo met de cijfers uit het overzicht van het exploitatieresultaat wordt inzicht gegeven in het begrotingssaldo.

Onderstaand overzicht laat zien dat er sprake is van een meerjarig structureel sluitende begroting.

Bedragen x € 1.000

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	2027	2028	2029	2030
Saldo van baten en lasten	-375	48	61	17
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	375	-48	-61	-17
Begrotingssaldo na bestemming	**-**	**-**	**-**	**-**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-	-	-	-
Structureel begrotingssaldo	**-**	**-**	**-**	**-**

10. Bijlagen

GGD West-Brabant

Bijlage 1: Reserves en voorzieningen

Bedragen x € 1

Naam	Saldo 1-1-2026	Toename in 2026	Afname in 2026	Saldo 31-12-2026	Toename in 2027	Afname in 2027	Saldo 31-12-2027
Algemene risicoreserve	2.338.391	-	-	2.338.391	-	-	2.338.391
Bestemmingsreserve risico plustaken	1.011.902	-	-	1.011.902	-	-	1.011.902
Bestemmingsreserve uitbraak infectieziekten	500.000	-	-200.000	300.000	-	-	300.000
Bestemmingsreserve huisvesting	2.228.099	160.422	-94.000	2.294.521	160.422	-142.255	2.312.689
Bestemmingsreserve frictiekosten	410.579	-	-	410.579	-	-410.579	-
Bestemmingsreserve monitors	46.447	17.500	-	63.947	17.500	-	81.447
Bestemmingsreserve COVID-19	1.004.396	-	-	1.004.396	-	-	1.004.396
Bestemmingsreserve projecten versterking publieke gezondheid	385.000	-	-80.000	305.000	-	-	305.000
Totaal reserves	**7.924.814**	**177.922**	**-374.000**	**7.728.736**	**177.922**	**-552.834**	**7.353.824**
Voorziening verlofsaldi	1.319.025	100.000	-50.000	1.369.025	106.392	-52.060	1.423.357
Voorziening RVU	54.552	-	-13.750	40.802		-28.634	12.168
Mobiliteitsvoorziening personeel	290.159	-	-	290.159	-	-	290.159
Voorziening Forensische Geneeskunde	262.411	-	-	262.411	-	-	262.411
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden t.b.v. GMV	434.614	-	-87.338	347.276	-	-43.041	304.235
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden t.b.v. reizigersplatform	55.606	-	-	55.606	-	-	55.606
Totaal voorzieningen	**2.416.367**	**100.000**	**-151.088**	**2.365.279**	**106.392**	**-123.735**	**2.347.936**
Totaal reserves en voorzieningen	**10.341.181**	**277.922**	**-525.088**	**10.094.015**	**284.314**	**-676.569**	**9.701.760**

Bijlage 2: Bijdragen deelnemende gemeenten

Bedragen x € 1

Gemeenten	Aantal inwoners per 1-1-2025	Aantal kinderen 0-3 jaar	Aantal kinderen 4-18 jaar	Bijdrage per inwoner basispakket	Bijdrage per kind 0-3 jaar	Bijdrage per kind 4-18 jaar	Basistaken	Aanvullende financiering DUUP	Toezicht WMO	Bijdrage basispakket JGZ 0-3 jaar	Basistaken 4-18 jaar	Bijdrage Rijks-vaccinatie-programma	Huisvesting 0-4 jarigen
Altena	58.726	2.467	10.170	17,25	350,09	65,13	1.013.024	-	4.020	863.672	662.372	166.017	155.113
Alphen-Chaam	10.539	366	1.570	17,25	350,09	65,13	181.798	-	721	128.133	102.254	26.571	34.178
Baarle-Nassau	7.205	235	998	17,25	350,09	65,13	124.358	-	493	82.271	65.000	15.617	19.420
Bergen op Zoom	70.194	-	10.678	17,25	-	65,13	1.210.847	-	4.805	-	695.458	63.297	-
Breda	188.779	6.970	28.856	17,25	350,09	65,13	3.256.438	249.883	12.923	2.440.127	1.879.391	540.634	295.837
Drimmelen	28.295	1.041	4.106	17,25	350,09	65,13	488.089	-	1.937	364.444	267.424	64.853	124.688
Etten-Leur	45.457	1.679	7.450	17,25	350,09	65,13	784.133	-	3.112	587.801	485.219	125.358	140.888
Geertruidenberg	21.944	777	3.340	17,25	350,09	65,13	378.534	-	1.502	272.020	217.534	60.104	69.675
Halderberge	31.347	1.122	4.700	17,25	350,09	65,13	540.736	-	2.146	392.801	306.111	76.913	91.440
Moerdijk	38.273	-	5.643	17,25	-	65,13	660.209	-	2.620	-	367.529	34.887	-
Oosterhout	58.380	2.244	9.095	17,25	350,09	65,13	1.007.055	-	3.996	785.602	592.357	151.469	117.965
Roosendaal	77.721	-	11.578	17,25	-	65,13	1.340.687	-	5.320	-	754.075	73.042	-
Rucphen	23.995	-	3.316	17,25	-	65,13	413.914	-	1.643	-	215.971	17.990	-
Steenbergen	24.567	-	3.467	17,25	-	65,13	423.781	-	1.682	-	225.806	20.677	-
Woensdrecht	22.194	-	3.105	17,25	-	65,13	382.847	-	1.519	-	202.229	19.229	-
Zundert	22.809	831	3.147	17,25	350,09	65,13	393.455	-	1.561	290.925	204.964	53.432	53.674
Totaal	**730.425**	**17.732**	**111.219**	**17,25**	**350,09**	**65,13**	**12.599.905**	**249.883**	**50.000**	**6.207.796**	**7.243.694**	**1.510.090**	**1.102.878**

Bedragen x € 1

Gemeenten	Indexatie Bijdrage per inwoner basispakket	Indexering aanvullende financiering DUUP	indexatie bijdrage per kind 0-4 jaar	Indexatie bijdrage per kind 4-18 jaar	Teruggave CAO-indexatie lonen	Inspecties Wet Kinderopvang (WKO)	CAO-ontwikkeling woon-werkregeling	Skip die Trip	structurele correctie ingroeipad (S)	TOTAAL BIJDRAGE DEELNEMENDE GEMEENTEN BASISTAKEN 2027	TOTAAL BIJDRAGE DEELNEMENDE GEMEENTEN BASISTAKEN 2026
Altena	41.737	-	35.583	27.290	-35.939	119.510	24.120	11.745	822	**3.089.086**	2.946.300
Alphen-Chaam	7.490	-	5.279	4.213	-6.450	23.610	4.329	2.108	-28.169	**486.065**	461.827
Baarle-Nassau	5.124	-	3.390	2.678	-4.409	6.765	2.959	1.441	-9.443	**315.664**	292.704
Bergen op Zoom	49.887	-	-	28.653	-42.957	110.889	28.830	14.039	-19.196	**2.144.552**	2.044.308
Breda	134.165	10.295	100.533	77.431	-115.528	347.522	77.535	37.756	119.691	**9.464.633**	9.066.212
Drimmelen	20.109	-	15.015	11.018	-17.316	34.752	11.621	5.659	-58.213	**1.334.080**	1.250.366
Etten-Leur	32.306	-	24.217	19.991	-27.818	81.575	18.670	9.091	86.347	**2.370.890**	2.231.616
Geertruidenberg	15.596	-	11.207	8.962	-13.429	44.700	9.013	4.389	25.808	**1.105.615**	1.065.254
Halderberge	22.278	-	16.183	12.612	-19.184	62.209	12.875	6.269	10.285	**1.533.674**	1.467.446
Moerdijk	27.201	-	-	15.142	-23.422	90.860	15.719	7.655	25.795	**1.224.195**	1.176.901
Oosterhout	41.491	-	32.367	24.405	-35.727	101.073	23.978	11.676	-59.919	**2.797.788**	2.656.606
Roosendaal	55.236	-	-	31.068	-47.563	138.346	31.922	15.544	5.768	**2.403.445**	2.296.680
Rucphen	17.053	-	-	8.898	-14.684	37.007	9.855	4.799	-36.213	**676.233**	639.466
Steenbergen	17.460	-	-	9.303	-15.034	39.129	10.090	4.913	-23.617	**714.190**	685.937
Woensdrecht	15.773	-	-	8.332	-13.582	55.842	9.116	4.439	-7.823	**677.921**	652.363
Zundert	16.210	-	11.986	8.445	-13.958	32.630	9.368	4.562	-31.923	**1.035.331**	979.307
Totaal	**519.116**	**10.295**	**255.760**	**298.441**	**-447.000**	**1.326.419**	**300.000**	**146.085**	**-**	**31.373.362**	**29.913.293**

Bijlage 3: Verbonden Partijen voor de gemeentebegrotingen 2027

Naam: GGD West-Brabant
Vestigingsplaats: Breda

Bedragen x € 1.000

Begroting 2027	1-1-2027	31-12-2027
Eigen vermogen	7.729	7.354
Vreemd vermogen	14.330	14.167
Financieel resultaat 2025	-	1.071

Gemeente	Belang begroot 2027	
	€	%
Altena	3.089.086	9,85%
Alphen-Chaam	486.065	1,55%
Baarle-Nassau	315.664	1,01%
Bergen op Zoom	2.144.552	6,84%
Breda	9.464.633	30,17%
Drimmelen	1.334.080	4,25%
Etten-Leur	2.370.890	7,56%
Geertruidenberg	1.105.615	3,52%
Halderberge	1.533.674	4,89%
Moerdijk	1.224.195	3,90%
Oosterhout	2.797.788	8,92%
Roosendaal	2.403.445	7,66%
Rucphen	676.233	2,16%
Steenbergen	714.190	2,28%
Woensdrecht	677.921	2,16%
Zundert	1.035.331	3,30%
Totaal	**31.373.362**	**100,00%**

Bijlage 4: Dit is de GGD

In het overzicht hieronder zijn onze werkzaamheden gekoppeld aan:

1. Het basispakket: de wettelijke taken die de GGD uitvoert voor alle gemeenten en taken waartoe het algemeen bestuur heeft besloten (binnen het basispakket kunnen gemeenten eigen keuzes maken, dat noemen we lokale accenten).
2. Plustaken: wil een gemeente meer dan het basispakket, dan kan zij plustaken inkopen.
3. Overig: taken die anderen dan gemeenten afnemen en financieren.

Opbrengsten

Gemeentelijke bijdragen	€	31	miljoen
Opbrengst uit tarieven	€	4	miljoen
Overige opbrengsten	€	12	miljoen

Toelichting overige opbrengsten

Deze bestaan onder andere uit:

- Opbrengsten vanuit Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant voor de GHOR.
- Opbrengsten uit subsidies.
- Opbrengsten plusproducten gemeenten.

Werkzaamheden	Basispakket	Plustaken	Overig
Jeugdgezondheidszorg	x	x	
Infectieziektebestrijding	x		
Tuberculosebestrijding	x		
Medische milieukunde	x		
Technische hygiënezorg	x	x	
Seksuele gezondheid	x		
Reizigersadvies			x
Forensische geneeskunde	x	x	
Preventieprogramma's	x	x	
Inspecties kinderopvang	x	x	
Toezicht Wmo		x	
Onderzoek en advies	x	x	x
Beleid	x		
Geneeskundige hulpverlening bij rampen	x		
Openbare geestelijke gezondheidszorg	x	x	

Wij maken
samen
gezond
gewoon

GGD West-Brabant
088 639 2000
info@ggdwb.nl
www.ggdwb.nl

GGD West-Brabant

< Vorige